

2007

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

RAHOITUSTARKASTUS
FINANSINSPEKTIONEN
FINANCIAL SUPERVISION

Innehåll

Direktörens översikt	2
Finansinspektionen i korthet	5
Förvaltning och ledning	6
Organisation	6
Personal	7
Finansiering och kostnader	7
Hänt under 2007	8
Året i korthet	11
Den ekonomiska omvärlden	14
Verksamheten 2007	19
Stabilitetstillsyn	19
Marknadstillsyn	30
Reglering	38
Bilaga	45

Direktörens översikt

När jag i februari 2007 övertog ledningen för Finansinspektionen var det i vetskap om att finanstillsynen håller på att förändras både innehållsmässigt och organisatoriskt. För oss som arbetar på Finansinspektionen är förändringarna en utmaning som vi möter med hårt, envetet och målinriktat arbete.

Det är min övertygelse att organisationen kan nå bestående resultat bara genom att arbeta utifrån en gemensam värdegrund. Vi diskuterade därför i våras Finansinspektionens – rättare sagt personalens – värderingar och behovet att revidera dem. Alla på Finansinspektionen hade möjlighet att delta i diskussionerna. Genom diskussionerna kom vi fram till värderingar som ger uttryck för tillsynsmyndighetens oberoende och ansvar och medarbetarnas viljeyttringar, dvs. ständigt lärande och hög kompetens, servicevilja och effektivitet utan att dock behovet att främja arbetsgemenskapens välbefinnande glöms bort. Värderingarna betonar såväl hög yrkeskompetens som medmänsklighet. Jag är förvissad om att de hjälper oss att nå de uppsatta målen.

Enligt regeringsprogrammet våren 2007 ska finanstillsynen och försäkringstillsynen slås samman vid början av 2009. Finansministeriet och social- och hälsovårdsministeriet tillsatte en arbetsgrupp för att förbereda sammanslagningen. Till medlemmar i arbetsgruppen ledd av minister Antti Tanskanen utsågs representanter för de nämnda ministerier-

na och företrädare för justitieministeriet, Finlands Bank, Försäkringsinspektionen och Finansinspektionen. Arbetsgruppen har i positiv anda behandlat frågor som rör tillsynsmyndighetens verksamhet och organisation. Arbetsgruppens förslag beräknas vara klart att undertecknas i början av februari. Förslaget ger enligt min mening en klar bild av intressegruppernas förväntningar och utgör en stabil grund för den nya tillsynsmyndighetens verksamhet.

Finansinspektionens ståndpunkt i fråga om sammanslagningen av de båda tillsynsmyndigheterna har redan före offentliggörandet av regeringsprogrammet varit neutralt positiv. Finansinspektionen har ansett att sammanslagningen skapar synergieffekter som finansmarknaden i ett litet land har nytta av. Som medlem av arbetsgruppen söker jag medverka till att den nya tillsynsmyndighetens mål definieras tydligt och välmotiverat, att myndigheten har tillräckliga befogenheter och att dess förvaltning är organiserad på ett sätt som garanterar myndighetens oberoende. Den nya tillsynsmyndigheten ska arbeta kostnadseffektivt men tvingas samtidigt konkurrera om den bästa kompetensen på området, såväl nuvarande som morgondagens. Myndigheten måste ha möjlighet att – tillsammans med utländska behöriga myndigheter – i tillräckligt omfattning övervaka större filialer i Finland. Också finansieringen av tillsynen måste vila på en hållbar grund.

Finland är ett av de första EU-länder där en utlandsägd bank ombildar en stor dotterbank till filial. I år ombildas Sampo-Danske till filial, och i ett senare skede sker sannolikt så också med Nordea. Bägge filialerna kommer att vara viktiga aktörer på finansmarknaden i Finland. Det är därför nödvändigt att tillsynen av dem ordnas effektivt och heltäckande i samarbete med hemlandets tillsynsmyndighet. Tillsynssamarbetet bör omfatta både normal, löpande tillsyn och eventuella kriser. Finansinspektionen har även på EU-nivå aktivt medverkat till att världens roll i den praktiska tillsynen av större filialer har erkänts. Det är viktigt att denna roll exakt definieras även i EU:s lagstiftning vid den nu påbörjade omarbetningen av kapitaltäckningsdirektivet.

Tillsynsmyndigheterna håller emellanåt krisövningar för att öva och testa krisberedskapen. I början av hösten deltog Finansinspektionen i en samnordisk krisövning med finansministerierna, centralbankerna och finanstillsynsmyndigheterna. Målet för krisövningen var bland annat att bedöma myndigheternas informationsberedskap och samordningen av krishantering.

Övningen visade sig vara till stor nytta för utvecklingen av de nordiska myndigheternas krissamarbete. Man upptäckte att det behövs förbättringar såväl i informationen mellan parterna och tillämpningen av gemensamt överenskomna rutiner i beslutsfattandet som i de systematiska analyserna av allvaret i situationen, framför allt i samarbetet mellan myndigheterna. Det är därför angeläget att man tar fasta på lärdomarna av övningen särskilt nu när tillsynssamarbetet fördjupas och tillsynsansvaret förändras.

Subprimekrisen som spritt sig från bolånemarknaden i USA fördostrade utvecklingen under andra halvåret. De direkta effekterna av krisen på finansmarknaden i Finland har varit relativt obetydliga. I de finländska bankernas subprimeinvesteringar är de direkta riskerna jämförelsevis små och räntearbetsinstrumenten behövde inte skrivas ned i någon större grad till följd av marknadsturbulensen även om de försvagade lönsamheten för några banker under andra halvåret.

De finländska bankernas finansiella ställning har varit fortsatt stabil trots marknadsturbulensen. För bankerna har marknaden för kortfristig finansiering fungerat problemfritt fastän priset på finansiering-

en stigit. Den långfristiga finansieringen har blivit avsevärt dyrare då även de riskpremier som krävs av bankerna har stigit. Riskpremierna kan också i fortsättningen komma att ligga något högre än före krisen. Den dyrare marknadsfinansieringen försvagar bankernas lönsamhet men det gör sannolikt också den hårdare inlåningsräntekonkurrensen, samtidigt som räntemarginalerna för bostadslån har varit små redan länge.

Likviditetsriskerna har ökat påtagligt i betydelse. Krisen blottade bland annat riskerna med en ensidig finansieringsstruktur. Tillsynsmyndigheterna håller nu på att ta fram principer för en effektiv hantering av likviditetsrisker i bankerna. I praktiken innebär det bland annat tillräcklig riskspridning och stresstester. Dessutom fästs vikt vid värderingen av komplexa finansiella instrument.

Krisen har klart visat hur viktigt det är att marknadsinformationen är korrekt och tillräcklig. Marknaden efterlyste insyn och tillmäter den fortfarande stor betydelse. Det uppstod en förtroendekris och störningar när ingen hade kännedom om hur stora förlusterna blir eller i vilket företags resultat de slutligen speglas.

Hur stora återverkningar krisen har på realekonomin vet man ännu inte. Också finansmarknaden i Finland måste sannolikt anpassa sig till en lägre ekonomisk tillväxt. Detta skulle återspeglas i såväl utlåningen som provisionsintäkterna. De kapitalbuffertar som banker med god lönsamhet under de senaste åren har byggt upp är dock så stora att bara en ytterst allvarlig störning i bankernas omvärld skulle kunna äventyra kapitaltäckningen.

Finansinspektionen har skött sin uppgift i fråga om kundupplysning och redan länge varnat hushållen för risken för överskuldssättning. Även om finländarnas skuldkvot i internationell jämförelse inte hör till de högsta är det oroväckande att skuldsättningen är starkt koncentrerad till unga vuxna. Vissa låntagare har lyft bostads- och konsumtionskrediter som i förhållande till familjens inkomst- och förmögenhetsnivå kan betraktas som mycket stora. Konkurrensen om bankkunderna ökar hela tiden och tillgången till kredit har varit i det närmaste obegränsad. Kundens egen bedömning av vilken belastning den egna ekonomin tål och beredskapen för olika risker har ökat i betydelse.

EU:s handlingsplan för finansiella tjänster, FSAP, har slutligen satts i kraft nationellt. FSAP har i praktiken inneburit en strid ström av regler och rikligt med detaljerad reglering. Att sätta sig in i den detaljerade regleringen utgör en stor utmaning för företagen under tillsyn. Under det gångna året krävde framför allt genomförandet av direktivet om marknader för finansiella instrument och Basel II-reglerna avsevärda personella och ekonomiska resurser av företagen under tillsyn. Regleringens omfattning har återspeglats även i inriktningen av tillsynsmyndighetens arbete. Under 2008 kan vi i större utsträckning än förut inrikta våra resurser på själva tillsynsverksamheten och på inspektioner.

Det är önskvärt att EU:s handlingsplan för bättre lagstiftning bidrar till att minska de svagheter som nu upptäckts i regleringen och att man kan finna fungerande former för den principbaserade regleringen. Då skulle samma regleringsprinciper kunna behovsanpassas efter aktörer av olika storlek och typ, så att regelfloran och detaljregleringen kunde minskas.

Också självregleringens roll på finansmarknaden, framför allt på värdepappersmarknaden, var föremål för en livligare diskussion än förut. Finansinspektionens inställning till självreglering är pragmatisk: på vissa delområden når man klart smidigare lösningar som på ett bättre beaktar förändringar i verksamheten, på andra delområden är en renodlad självreglering åter inte tillräckligt effektiv eller trovärdig. När självregleringen är ansvarsfull och välfungerande är Finansinspektionen beredd att aktivt stödja den genom sina egna åtgärder.

Rent nationella lösningar inom såväl reglering som tillsyn är historia, tjänsteutbudet är globalt och effekterna av finansiella kriser stoppas inte av rikets gränser. I samma takt som riskerna och regelverket på de globala finansmarknaderna blir alltmer komplicerade ökar också kraven på tillsynsmyndighetens kompetens. Samtidigt förutsätts att tillsynsmyndigheten ska arbeta kostnadseffektivare än förut. För en välfungerande finansmarknad krävs också att tillsynsmyndigheten är mer alert än förut i frågor som gäller kund- och investerarskydd och har beredskap att ge ut aktuell och nyttig information som stöd för kundernas beslut.

De fortsatta strukturförändringarna på finansmarknaden medför mångahanda och delvis också konfliktfyllda utmaningar för tillsynen. Så här i början av det sista verksamhetsåret kan jag dock med glädje konstatera att vi alla på Finansinspektionen under alla omständigheter är beredda att möta utmaningarna – med hög arbetsmotivation och yrkeskompetens.

Helsingfors den 15 januari 2008
Anneli Tuominen

Finansinspektionen i korthet

Uppdrag och organisation

Finansinspektionen (FI) övervakar finansmarknaden och finansmarknadsaktörerna. Bland annat bankerna, övriga kreditinstitut, värdepappersföretagen, fondbolagen och börsen står under FI:s tillsyn. FI övervakar vidare att de noterade bolagen uppfyller sin informationsskyldighet och att de ger ut finansiella rapporter av hög kvalitet.

Målet för verksamheten är en stabil finansmarknad och bevarat förtroende för den verksamhet som bedrivs på marknaden. Målet är inskrivet i lagen om Finansinspektionen. Verksamheten styrs av en strategi som fastställs av FI:s direktion.

Kärnfunktioner: tillsyn och reglering

FI:s kärnfunktioner är tillsyn och reglering. Tillsynen är uppdelad i stabilitetstillsyn och marknadstillsyn. Stabilitetstillsynen inriktas främst på systemviktiga och mest riskkänsliga institut och verksamheter. I tillsynen bedöms institutens finansiella ställning, riskexponeringar, riskhanteringsförmåga och riskhanteringssystem.

FI betonar ägarnas och ledningens ansvar för den interna kontrollen och riskhanteringen. Syftet är att säkerställa att företagen under tillsyn har tillräckliga ekonomiska och övriga resurser att driva sin verksamhet

och att de inte tar så stora risker att kapitaltäckningen äventyras. Målet är att på förhand identifiera risker och förändringstryck som kan hota den finansiella stabiliteten. Genom tillsynen går det inte ens att i alla lägen förhindra konkurser i finansmarknadsföretagen, men följdverkningarna för kunderna och den finansiella stabiliteten ska ändå vara kontrollerade.

Marknadstillsynen fokuseras på kontroll att uppförandereglerna följs och att emittenterna uppfyller sin informationsskyldighet. Vidare övervakar FI att bestämmelserna om utnyttjande av insiderinformation och andra bestämmelser i värdepappersmarknadslagen följs. Utöver dessa uppgifter arbetar FI för en smidig och funktionssäker värdepappershandel och clearingverksamhet. FI övervakar också efterlevnaden av internationella redovisningsstandarder (IFRS).

FI beviljar verksamhetstillstånd för kreditinstitut, värdepappersföretag, fondbolag och pantlånekontor. FI har också rätt att återkalla verksamhetstillstånden för dessa bolag antingen på ansökan eller när villkoren för återkallande uppfylls. Antalet beslut om verksamhetstillstånd framgår av tabellen Diarium 2007.

Utöver tillsynsåtgärder har FI rätt att förelägga administrativa påföljder vid brott mot lagen eller FI:s föreskrifter. De viktigaste sanktionerna är offentlig anmärkning, offentlig varning, verksamhetsförbud, ordningsavgift och framställning om att påföljdsavgift ska påföras av marknadsdomstolen.

FI:s regleringsverksamhet består dels av egen regelgivning, dels av medverkan i beredningen av finansmarknadslagstiftningen i Finland och EU. FI bevakar noga förhållandena på marknaden och gör vid behov framställningar till andra myndigheter om lagstiftning eller andra åtgärder.

Utöver tillsyn och reglering har FI till uppgift att öka allmänhetens kunskaper om finansmarknaden så att medborgarna kan ta och bära sitt ansvar för sin egen ekonomi.

FÖRVALTNING OCH LEDNING

FI bedriver sin verksamhet vid Finlands Bank. Sina beslut fattar inspektionen självständigt.

FI:s lednings- och förvaltningssystem har fastställts i lagen om Finansinspektionen. Systemet kompletteras med en revision som utförs av Finlands Banks revisorer, en fristående internrevision och ett internt styr- och kontrollsystem.

Lagen förutsätter att verksamheten och besluten sker öppet och att förvaltnings- och ledningssystemet är välfungerande. I tillämpliga delar följer FI samma principer om organisation av förvaltningen och ledningen som tillämpas på företagen under tillsyn.

Bankfullmäktige

Riksdagsvalda bankfullmäktige övervakar den allmänna ändamålsenligheten och effektiviteten i FI:s verksamhet och fattar beslut i vissa frågor som gäller förvaltningen. Bankfullmäktige utnämner de medlemmar i FI:s direktion som inte direkt är fastställda i lagen.

Direktionen

FI:s direktion bär ansvaret för styrningen och övervakningen av FI:s verksamhet. Direktionen fastställer riktlinjerna och målen för verksamheten på lång sikt och följer upp dem.

Direktionen har sex medlemmar. Riksdagens bankfullmäktige utnämner fyra direktionsmedlemmar:

en på förslag av Finlands Bank, två på förslag av finansministeriet och en på förslag av social- och hälsovårdsministeriet. FI:s direktör och Försäkringsinspektionens överdirektör är på tjänstens vägnar medlemmar i direktionen.

Direktören

Chef för FI är direktören, som utnämns och avsätts av republikens president. Direktören svarar för att FI sköter sina uppgifter effektivt, ändamålsenligt och enligt direktionens instruktioner så att det lagstadgade målet uppfylls.

De viktigaste besluten fattar direktören efter att ha hört ledningsgruppen. Ledningsgruppen består av direktören, biträdande direktörerna och chefsjuristen.

ORGANISATION

FI är organiserad i tre avdelningar: marknadstillsyn, stabilitetstillsyn och en stab. Direkt under direktören sorterar kommunikationen. FI:s organisation finns i bilaga 1.

Ansvaret för tillsynen av marknaden och företagen ligger på avdelningen för marknadstillsyn respektive avdelningen för stabilitetstillsyn. Till avdelningen för marknadstillsyn har koncentrerats marknadstillsynen, tillsynen av marknadsuppförande, övervakningen av värdepappersmarknadens infrastruktur och den reglering och regelutveckling som hänför sig till avdelningens verksamhetsområde. Till avdelningens ansvar hör också att övervaka efterlevnaden av de internationella redovisningsstandarderna och emittenternas informationsskyldighet.

Till avdelningen för stabilitetstillsyn hör tillsyn av kapitaltäckningen i alla företag under FI:s tillsyn, informationssystemtjänster och den reglering och regelutveckling som hänför sig till avdelningens verksamhetsområde. Avdelningen svarar för tillsynen av risker och kapitaltäckning i kreditinstitut, värdepappersföretag och fondbolag och analys av deras lönsamhet. Avdelningen gör också finansmarknadsanalyser och konsekvensanalyser av riskerna till följd av förändringar i den ekonomiska omvärlden och övervakar att de nya kapitaltäckningsreglerna (Basel II) följs.

Stabsavdelningen har till uppgift att styra FI:s regelgivning och dra upp riktlinjer för de strategiska målen för regleringen. Avdelningen ansvarar också för tillstånds- och sanktionsprocesserna, verksamhetens lagenlighet, lagtolkningarnas samstämmighet och insiderkontrollen av anställda. Vidare svarar stabsavdelningen för utvecklingen av verksamheten i hela organisationen, ekonomifrågor och dokumenthanteringen.

Kommunikationen svarar för information och kundupplysning.

PERSONAL

FI är en expertorganisation. Av de anställda tjänstgör 73 % i expertbefattningar, 10 % i chefsbefattningar och 17 % i övriga befattningar.

För FI har godkänts en personalstyrka på 142 anställda, men vid slutet av 2007 uppgick den närvarande personalen till 141. Inom marknadstillsynen tjänstgjorde 53, inom stabilitetstillsynen 65, i staben 17 och inom kommunikationen 3. Arbetade årsverken uppgick till 145. Räknat i rekryteringar¹ var personalomsättningen 13,5 % och räknat i avgångar² 10 %.

FI:s roll som tillsynsmyndighet för finansmarknaden ställer särskilda etiska krav på tjänstemännen. De etiska huvudprinciperna är lojalitet och oberoende. Vidare ska personalen i sitt arbete beakta FI:s mål och verka för att de nås. Anställdas relationer eller ekonomiska bindningar till något företag under tillsyn får inte bli alltför nära eller annars sådana att deras oberoende kan ifrågasättas.

I maj sammanfattade de anställda sina värderingar på följande sätt:

Vi är finansmarknadsproffs som

- ❖ förtjänar förtroende varje dag
- ❖ diskuterar, lyssnar och betjänar
- ❖ är effektiva och förnyar oss
- ❖ drar åt samma håll.

Den attitydundersökning som genomfördes på hösten visade inga större förändringar jämfört med de tidigare. Samarbetet mellan enheterna hade blivit

bättre ansåg man. Försämrats hade däremot belöningen av goda prestationer. Arbetsbördan kunde också fördelas jämnare. Chefsarbetet fick positiva betyg och den interna informationsgången ansågs fungera. Svarsprocenten var 86 % (88 % 2005).

FINANSIERING OCH KOSTNADER

FI:s verksamhet finansieras med tillsyns- och åtgärdsavgifter som tas ut av värdepappersemitenterna och de företag som står under FI:s tillsyn. Tillsyns- och åtgärdsavgifterna uppgick 2007 totalt till 16,4 miljoner euro och därutöver redovisades ett överskott på 2,6 miljoner euro från 2006.

Verksamhetskostnaderna uppgick till 16,2 miljoner euro. Merparten utgjorde personalkostnader (10,9 miljoner euro). Övriga större kostnader hänförde sig till administrativa tjänster från Finlands Bank (2,2 miljoner euro) och lokalhyra (1,2 miljoner euro). Vidare tillkommer en understödsavgift till Finlands Banks pensionsfond. Beloppet fastställs senare under våren. Detta medför ett underskott, som beaktas i tillsynsavgifterna för 2008.

FI:s budget för 2008 uppgår till 17,2 miljoner euro. I personalkostnader har budgeterats ca 11,4 miljoner euro: 8,8 miljoner euro i löner och ca 2,7 miljoner euro i övriga personalkostnader. Övriga personalkostnader omfattar bland annat lagstadgade och frivilliga sociala kostnader och kostnader för företagshälsovård.

Övriga kostnader är bland annat tjänsteresor, utbildning, säkerhets-, måltids- och personaltjänster och externa tjänster. Tjänsteresorna gäller främst sammanträden i arbetsgrupper som sorterar under Europeiska banktillsynskommittén (CEBS) och Europeiska värdepapperstillsynskommittén (CESR) och samarbetsmöten med de nordiska tillsynsmyndigheterna. För organisationsutveckling har budgeterats i genomsnitt 1 700 euro/anställd. Från Finlands Bank köper FI personaladministration, ekonomiförvaltning, dataadministration, säkerhet och övrig allmän administration. Dessa kostnader har för 2008 budgeterats till 2,3 miljoner euro.

¹ Personalomsättning räknad som rekryteringar/närvarande personal i snitt * 100.

² Personalomsättning räknad som avgångar/närvarande personal i snitt * 100.

Hänt under 2007

1.1 Standard RA4.10 *Rapportering av exponeringar mot närstående* träder i kraft.

15.1 Biträdande direktör **Jukka Vesala** utses till styrelseledamot i *Europeiska banktillsynskommittén* (CEBS).

24–25.1 FI medverkar vid skattedagarna *Vero 2007*.

31.1 Direktör **Kaarlo Jännäri** går i pension.

1.2 **Anneli Tuominen** tillträder som direktör för FI och **Jarmo Parkkonen** som avdelningschef för marknadstillsynen.

1.2 FI förhandsgranskar inte längre marknadsföringsmaterial i anslutning till prospekt.

15.2 Öppenhets- och kapitaltäckningsdirektiven genomförs i Finland.

15.2 FI får befogenhet att utfärda föreskrifter om regelbunden informationsskyldighet.

1.3 FI inför nya marginaltexter i sina standarder för att förtydliga syftet med olika bestämmelser.

1.3 Tio nya standarder som sorterar under *Kapitaltäckning och riskhantering* träder i kraft.

2.3 FI:s direktion lämnar sin berättelse till riksdagens bankfullmäktige.

30.3 Standard RA4.8 *Rapportering av kapitalbas och kapitalkrav för kreditrisker, motpartsrisker, marknadsrisker och operativa risker* träder i kraft.

15.4 Regeringen tar in i sitt regeringsprogram att Finansinspektionen och Försäkringsinspektionen ska slås samman till en tillsynsmyndighet vid början av 2009.

16–27.4 Arbetsgruppen mot penningtvätt (FATF) besöker Finland för utvärdering av landets insatser mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

25.4 FI undertecknar ett samförståndsavtal med den ryska centralbanken om banktillsyn.

28.5 FI:s anställda antar nya värderingar för sin egen verksamhet.

29.5 FI deltar i IMF:s landundersökning av Finland.

18.6 FI ger ut *Tio råd om insiderhandel*.

20.6 Finansministeriet och social- och hälsovårdsministeriet tillsätter en arbetsgrupp som ska förbereda sammanslagningen av Finansinspektionen och Försäkringsinspektionen.

30.6 Standard 4.3a *Kapitalbas och kapitalkrav* träder i kraft.

1.7 Standard 1.4 *Lämplighetsprövning (fit & proper)* och tillhörande rapporteringsstandard RA1.4 träder i kraft.

7.9 FI publicerar en undersökning som visar att de finländska bankernas subprimeexponering är obetydlig.

20–24.9 FI deltar i en krisövning tillsammans med de övriga nordiska tillsynsmyndigheterna, centralbankerna och finansministerierna och de baltiska centralbankerna.

21.9 FI tilldelar *Elektrobit* en offentlig anmärkning för försummelse av informationsskyldigheten.

27.9 FI meddelar sitt beslut att inte motsätta sig Nasdaqs uppköp av OMX.

19.10 FI publicerar sin undersökning om de noterade bolagens finansiella rapportering 2006.

25.10 FATF publicerar landrapporten om Finland.

1.11 Standarder som genomför MiFID träder i kraft, nämligen 1.3 *Intern styrning och organisation av verksamheten*, 1.6 *Utläggning av verksamhet*, 2.1 *Uppföranderegler för tillhandahållande av finansiella tjänster*, 2.2 *Marknadsföring av finansiella tjänster och finansiella instrument* och RA5.1 *Transaktionsrapportering*.

1.11 Direktivet om marknader för finansiella instrument (MiFID) träder i kraft.

12.11 FI ger sitt svar på Borse Dubais anmälan om förvärv av aktier i OMX.

14–15.11 FI medverkar i investeringsmässan *Sijoitus-Invest 2007*.

10.12 FI uppger sig ha undertecknat samförståndsavtalet med den internationella samarbetsorganisationen för värdepapperstillsyn (IOSCO).

Diarium 2007

Diariets huvudavdelningar och antal ärenden	2007	2006
Förvaltning och ledning	86	46
Regelgivning	164	114
Marknadstillsyn	554	546
Stabilitetstillsyn	82	84
Övrig tillsyn	927	630
Övrigt	130	155
<i>Totalt</i>	<i>1943</i>	<i>1575</i>

Största enskilda ärendetyper

Underrättelser	380	188
Prospekt	282	225
Regelfrågor	151	139
Utredningsyrkanden	100	94
Ledningsprövning	88	58
Administrativa påföljder och tillsynsbefogenheter	80	–
Tillståndsbeslut, inkl. nya, ändrade och återkallade verksamhetstillstånd	20	14
Inspektioner och platsbesök	53	44
Avtalsvillkor	52	44
Internationellt samarbete	49	61
Publikationer och meddelanden	43	34
Tillsynsintyg	42	59

2007 diariefördes 1 943 ärenden fördelade på avdelningar enligt följande: marknadstillsyn 1 445, stabilitetstillsyn 378 och staben 120.

Källa: Finansinspektionen.

Vad då MiFID?

MiFID är förkortning av Markets in Financial Instrument Directive, dvs. direktivet om marknader för finansiella instrument. MiFID är ett viktigt steg i EU:s handlingsplan för finansiella tjänster *Financial Services Action Plan* (FSAP), som syftar till att skapa en inre marknad för finansiella tjänster. MiFID trädde i kraft den 1 november 2007 och ersatte det tidigare investeringstjänstedirektivet *Investment Services Directive* (ISD).

Målet är att

- ❖ förbättra investerarskyddet
- ❖ öka insynen och effektiviteten på marknaden
- ❖ främja konkurrenskraften för europeiska finansiella tjänster.

En viktig åtgärd är att förbättra det s.k. EU-passet för värdepappersföretag. Med EU-pass kan företag med auktorisation i ett EU-land tillhandahålla gränsöverskridande tjänster i andra medlemsländer. Också

uppförandereglererna harmoniseras, vilket gör det lättare för företagen att tillhandahålla tjänster i de olika EU-länderna.

Investeringsrådgivning blev tillståndspliktig verksamhet. EU-passet möjliggör också gränsöverskridande investeringsrådgivning.

Vad då Basel II?

Basel II står för de nya kapitaltäckningsreglerna för inlåningsbanker, värdepappersföretag och fondbolag och tillsynen av dessa regler. Regleringen och tillsynen ska säkerställa att företagen under tillsyn har en kapitalutvärdering och kapitaltäckning som är tillräcklig i förhållande till deras

- ❖ risktagande
- ❖ riskhanteringssystem
- ❖ internkontroll.

Basel II består av tre pelare:

- ❖ Pelare 1: kapitalkrav för kreditrisker, marknadsrisker och operativa risker.
- ❖ Pelare 2: kapitalkrav för risker som inte täcks av Pelare 1, bankens interna kapitalutvärdering och kapitalplanering (ICAAP), tillsynsmyndighetens samlade kapitalbedömning (SREP) och korrigerande åtgärder.
- ❖ Pelare 3: offentliggörande av information om kapitaltäckningen.

Kapitaltäckningskraven ska alltså bättre beräknas efter de faktiska riskerna. Samtidigt skapas incitament för företagen att förbättra och utveckla sin riskhantering. Kapitalplaneringen ska vara proaktiv och gälla hela riskprofilen.

Basel II började i huvudsak gälla från och med 2007. De mest avancerade interna metoderna för mätning av kreditrisk och operativ risk kräver tillstånd från Finansinspektionen och kan användas först från och med 2008. Kreditinstituten och värdepappersföretagen fick 2007 ännu tillämpa Basel I.

Vad då subprime?

Subprimelån är hypotekslån som kreditmarknadsföretag i USA har beviljat kunder med erkänt svag återbetalningsförmåga. De bästa kunderna kallas "prime" och de svagare alltså "subprime". Låntagare klassificerade som subprime har i regel betalningsanmärkningar eller litet betalningsutrymme för skulder.

Ett typiskt drag för subprimelån är att låneräntan har varit relativt låg och varit fast exempelvis de första två åren. Därefter har räntan höjts till en överenskommen referensränta med tillägg för en rätt stor marginal som täcker riskpremien. Räntemarginalen har avsevärt ökat räntekostnaderna för de svaga kunderna och lett till insolvens. Kundernas situation har kunnat ytterligare försvåras om priset på den belånade bostaden sjunkit markant.

Största delen av subprimelånen har den ursprungliga långivaren värdepapperiserat och sålt ur sin balansräkning. När det fanns gott om likviditet på marknaden kanaliserades den även till mer riskfyllda men högvastande objekt. På det sättet spreds subprimerisken också till de europeiska bankerna. Det har varit svårt att få en exakt bild av den faktiska riskspridningen, vilket har lett till ett allmänt misstroende för marknaden. Bankernas likviditet ansträngdes och kostnaderna för marknadsfinansiering ökade.

Året i korthet

STABILITET OCH FÖRTROENDE FÖR FINANSMARKNADEN

Att upprätthålla stabiliteten på och förtroendet för finansmarknaden är målet för FI:s verksamhet. Men FI vill också främja den finländska finansmarknadens konkurrenskraft. På EU-nivå är målet en inre marknad för finansiella tjänster och samordnad tillsyn.

FI har varit vägvisare i tillsynen av gränsöverskridande finanskonglomerat. Finansmarknadsutvecklingen i Finland har visat hur oerhört viktigt det är att världslandsmyndigheten har en stark och klar roll.

STABILITETSTILLSYN

De nya kapitaltäckningsreglerna (Basel II) trädde i kraft den 1 januari 2007 och majoriteten av företagen under tillsyn började då tillämpa de nya reglerna. FI:s kapitaltäckningsstandarder trädde i kraft i februari och de började tillämpas i tillsynen. Verksamheten fokuserades alltmer på praktisk stabilitetstillsyn efter att tidigare ha varit inriktad på regelarbete. Prövningen av företagens egna beräkningsmodeller baserade på intern riskklassificering band även 2007 upp en hel del resurser. Företagen höll

fortfarande på med att ta fram egna interna riskhanterings- och kapitalutvärderingssystem (ICAAP). I stabilitetstillsynen inspekterades företagens ICAAP-processer och kapitaltäckning allt noggrannare.

Subprimekrisen i USA fick följdverkningar även i Europa, även om de direkta effekterna på den finländska finansmarknaden visade sig vara rätt små. Men indirekt drabbades även Finland. FI började undersöka effekterna av krisen på bankernas finansieringskostnader, likviditet och eventuella nedskrivningsbehov. I samarbete mellan tillsynsmyndigheterna analyserades effekter också i CEBS. Krisen följs upp.

Antalet inspektioner inom stabilitetstillsynen ökade. Inspektionerna inriktades framför allt på riskhanteringssystemen och på stora företag men också små banker inspekterades. Kredit-, marknads- och likviditetsriskerna var i fokus.

Tillsynen över Nordeakoncernen fortsatte i nära samarbete mellan tillsynsmyndigheterna i Finland, Sverige, Norge och Danmark. I tillsynen av Danskekoncernen fördjupades samarbetet med danska Finanstilsynet. Också samarbetet med den isländska tillsynsmyndigheten (FME) ökade när isländska banker utvidgade sin verksamhet i Finland.

Bankkonkurrensen om inlåningskunderna stegrades mot slutet av året och insättningsgarantin blev föremål för diskussion.

FINANSINSPEKTIONEN

VERKSAMHETENS MÅL

EN STABIL OCH KONKURRENSKRAFTIG FINANSMARKNAD OCH BIBEHÅLLET FÖRTROENDE FÖR DEN VERKSAMHET SOM BEDRIVS PÅ MARKNADEN

KRITISKA FRAMGÅNGSAKTÖRER Kompetent och motiverad personal Gott ledarskap

Tillräckliga och likvärdiga befogenheter som i de övriga EU-länderna
Rättidig och klar kommunikation

FI informerade allmänheten om insättningskyddet i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och skillnaderna länderna emellan.

MARKNADSTILLSYN

Inom marknadstillsynen präglades året framför allt av det nationella genomförandet av MiFID-direktivet i november. MiFID krävde av FI stora förberedande insatser. FI kartlade de nuvarande tillsynsobjektens beredskap för den nya lagstiftningen. Organisationen, metoderna och systemen för tillsyn av investeringstjänster sågs över. Tillstånds-

processen kompletterades med rutiner för en effektiv handläggning av de nya tillståndsärendena och vägledning för nya tillståndssökande. Utbildning ordnades för både nuvarande och nya aktörer. Också FI:s standarder uppdaterades enligt den nya lagstiftningen.

Strukturerade investeringsobjekt blev allt populärare och FI fortsatte arbetet med att öka genomlysningen av villkor och prissättning. Ett stort steg framåt togs i slutet av året när föreningen för strukturerade investeringsprodukter i Finland gav sina medlemmar rekommendationen att öppet redovisa struktureringskostnaderna.

I redovisningstillsynen undersökte FI om bolagen hade utvecklat och förbättrat sin finansiella rapportering enligt IFRS-standarderna. Granskningen visade att den finansiella informationen från de noterade bolagen för 2006 hade förbättrats även om en del ännu återstår att göra. FI kartlade också hur de viktigaste kraven på nedskrivningsprövning av tillgångar tillämpades (IAS 36). Resultatet gav det intrycket att standarden var svår att tillämpa och att de praktiska lösningarna varierade mellan bolagen. De lösningar som valts kan påverka resultaten av nedskrivningsprövningen och därigenom tillgångarnas balansvärde.

REGLERING

Också regleringen under året präglades av MiFID, som medförde ny lagstiftning på investeringstjänstområdet med stora konsekvenser för FI:s föreskriftssamling. Genom MiFID blev bland annat investeringsrådgivning och multilaterala handelsplatser tillståndspliktiga. MiFID inverkade också på lagstiftningen om kreditinstitut. Reglerna för intern styrning sågs över och principer togs fram till stöd för en effektiv internkontroll och riskhantering. Tillståndsvillkoren uppdaterades enligt MiFID.

På EU-nivå fortsatte arbetet med att avlägsna integrationshindren. Till de viktigaste reformerna hörde det s.k. fusionsdirektivet, som främjar upprättandet av en gemensam och äkta inre marknad. I praktiken innebär det att gränsöverskridande omstruktureringar av företag underlättas och filialerna ökar. I Finland sågs bestämmelserna om insättningsgarantin över, vilket för sin del underlättar det praktiska genomförandet av omstruktureringarna. Enligt de nya bestämmelserna binds garantiavgiften endast till bankens kapitaltäckning: ju högre kapitaltäckning, desto lägre avgift.

För att genomföra principbaserad och bättre lagstiftning söktes nya sätt att arbeta på. Framst handlar det om hur samma regleringsprinciper ska kunna anpassas för tillämpning på företag av olika storlek och art. FI lade fram sin syn på självregleringens roll på finansmarknaden. Målen för bättre lagstiftning kräver att även andra former används på marknaden som alternativ till myndighetsreglering.

KUNDUPPLYSNING

Kundupplysning är en lagstadgad uppgift för FI. Behovet av kundupplysning har ständigt ökat i takt med att den ekonomiska omvärlden blir allt mer komplex.

Medborgarna måste ta och bära ansvar för sin egen ekonomi. Till stöd för detta ansvarstagande har FI fortsatt sitt upplysningsarbete och lagt ut information om finansiella tjänster och produkter på sina webbsidor för sparare och investerare. Också i nyhetsbrevet *Rata tiedottaa* har aktuella frågor tagits upp, bl.a. riskerna med stora bostadslån. Diskussionen har sedan fortsatt i medierna. Insättningsgarantin återkom FI ofta till både i sina publikationer och i sina expertutlåtanden.

I november deltog FI som vanligt i investeringsmässan *Sijoitus-Invest* i Helsingfors. FI:s 14 informationsinlägg om sex olika teman drog fullt hus båda mässdagarna. Precis som året innan tycktes föreläsningen om indexlån väcka det största intresset. Strukturerade investeringsprodukter har i övrigt också varit aktuella i kundupplysningssammanhang. På mässan lanserades frågesporten *Finanshajen*. Spelet är framför allt riktat till ungdomar och unga vuxna. Under första veckan spelades *Finanshajen* över 3 000 gånger. Spelet ingår i det studiematerial för skolelever som tagits fram i samarbete med Finlands Bank.

Den ekonomiska omvärlden

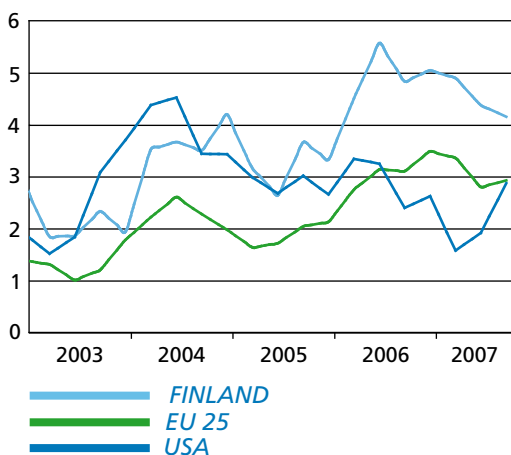
Fortsatt hög ekonomisk tillväxt

Företagen under tillsyn hade en gynnsam omvärld även 2007, trots att året präglades av den s.k. subprimekrisen på finansmarknaden till följd av proble-

men på bolånemarknaden i USA. Den globala ekonomin fortsatte att växa snabbt, vilket gynnade tillväxten i euroområdet. Även i Finland var tillväxten fortsatt kraftig och klart högre än genomsnittet för euroområdet och USA.

I Finland steg löntagarnas inkomster med drygt 5 % i genomsnitt, men inflationen var lägre än genomsnittet för euroområdet, ca 3 %. Antalet sysselsatta ökade, och i vissa branscher talar man redan om brist på arbetskraft. Arbetslösheten sjönk under 7 %. Tack vare ökade realinkomster och en gynnsam sysselsättningsutveckling var konsumenternas skuldbetalningsförmåga fortsatt god. Däremot försämrades köpkraften på grund av högre räntor och inflation. Också för företagen var läget gott, även om antalet nya konkurser ökade något mot slutet av året.

Bruttonationalprodukt

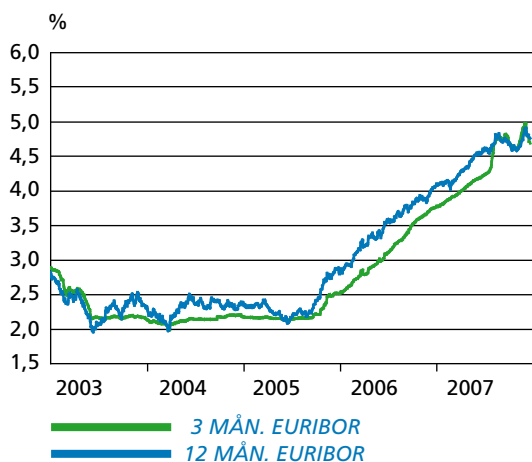

Källor: Statistikcentralen, Eurostat och BEA.

Exceptionellt stark finansmarknadsutveckling

Bankernas lånekunder har efter räntejusteringsdagen nästan utan undantag fått betala högre låneränta än förut. De korta marknadsräntorna har varit stigande ända sedan 2005. Uppgången har varit snabb och trendmässig jämfört med perioden 2003–2005.

Euriborräntor

Källa: Reuters.

I augusti uppstod turbulens på penning- och kreditmarknaden och detta speglades särskilt kraftigt i utvecklingen på ränte- och aktiemarknaden. På ett par dagar steg 3-månaders Euribor med en halv procentenhet för att stanna på en hög nivå i förhållande till styrräntan. Turbulensen utlöstes av de dåliga nyheterna från bolånemarknaden i USA och den åtföljande ökade marknadsosäkerheten.

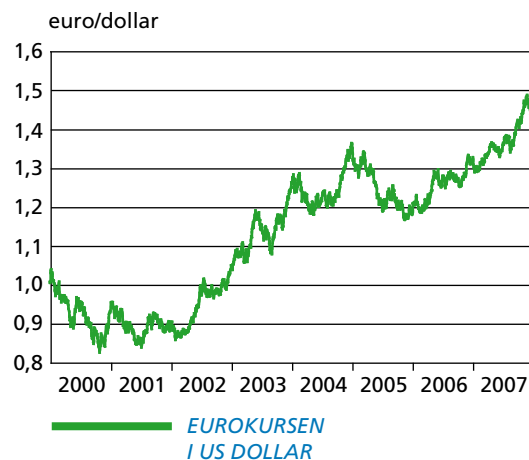
Marknadsturbulens till följd av problemen på bolånemarknaden i USA

Mitt i den europeiska semesterperioden i augusti började oroande nyheter strömma in som talade om en förtroendekris på finansmarknaden, subprimekrediter och likviditetsproblem i vissa banker. Interbankräntorna på lån utan säkerhet steg ovanligt kraftigt och detta återspeglades i en snabbt växande prisskillnad mellan interbanklån med säkerhet (repo) och utan säkerhet. Finländska låntagare drabbades av oron på finansmarknaden i form av fluktuerande Euriborräntor och en högre räntenivå än normalt i förhållande till ECB-räntan.

Finansinspektionen gjorde genast en enkätundersökning av de finländska bankernas ställning och avgav rapport i ett pressmeddelande. Enligt enkäten hade de finländska bankerna inte haft några direkta problem eller känt av något misstroende från marknaden. De finländska bankerna hade utan problem fått kortfristig finansiering, om än till högre marknadsränta än före krisen. Också den långfristiga finansieringen hade blivit klart dyrare för de finländska bankerna.

Eurons kurs mot dollarn

Vid stigande kurva förstärks euron

Källa: Reuters.

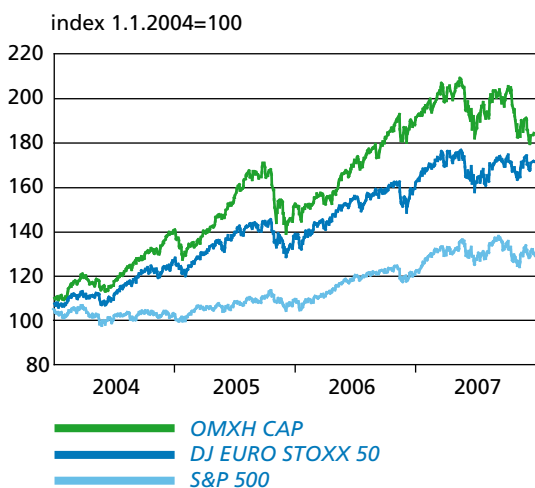
Även på valuta-, aktie- och råvarumarknaderna rådde stark turbulens. Euron nådde sitt högsta värde någonsin mot US-dollar. På kort sikt innebär en stark euro ökad köpkraft för de konsumenter som får sin lön i euro, men på längre sikt finns det risk för att företagen i euroområdet förlorar i konkurrenskraft, vilket försvagar tillväxtutsikterna.

De dåliga nyheterna skapade nervositet på aktie- marknaden och kurserna föll i slutet av sommaren efter en lång uppgångsperiod. Den kraftiga prisökningen på olja medförde ökad osäkerhet i fråga om den ekonomiska utvecklingen och inflationsförväntningarna. Osäkerheten om omvärldsutvecklingen ökade till följd av de snabba och kraftiga förändringarna. De mest pessimistiska analytikerna såg redan tecken på en global kreditkris.

tade konjunkturuomslaget däremot sämre, trots att industrins produktionsförväntningar enligt Finlands Näringsliv EK:s konjunkturbarometer är så gott som oförändrade.

Bankerna har på Finansinspektionens uppmaning utfört olika känslighets- och scenarioräkningar för resultat- och riskutvecklingen vid en betydligt svagare tillväxt än den förutspådda. Enligt dessa stresstest skulle bankernas lönsamhet avsevärt försämrats utan att dock en tillräcklig kapitaltäckning äventyrades. Resultaten presenteras närmare på sidan 23.

Börskurser i Finland, Europa och USA

Källor: OMXH och Bloomberg.

Försiktiga tecken på en lugnare bolånemarknad

För låntagarna har stigande räntor betytt ökade lånereregleringskostnader eller längre lånetider. Skuldbetalningsförmågan har dock i genomsnitt varit fortsatt god, och inga nämnvärda förändringar har skett i fråga om betalningsanmärkningar och nedskrivningar. Under hela året var efterfrågan på lån livligare än 2006. Bolånestocken blev rekordstor trots att hushållens uppfattning om lånens fördelaktighet försvagades mot slutet av året enligt Statistiskcentralens enkät. Det faktum att räntorna stigit alltsedan slutet av 2005 dämpade efterfrågan på bolån endast marginellt. En alltjämt rätt måttlig räntenivå och långa återbetalningstider har ökat hushållens aktivitet på bostadsmarknaden, med följden att bostadspriserna fortsatt att stiga.

Ökningen i bostadspriserna började dock mattas av efter första halvåret. Längre säljtider och färre bostadsavslut tyder också på ett eventuellt omslag på bostadsmarknaden. Bostadsprisökningen har ändå hållits uppe av hushållens fortsatt gynnsamma inkomst- och sysselsättningsutveckling.

Finlands ekonomiska tillväxt beräknas avta successivt

Enligt Finlands Banks prognos i oktober kommer Finlands ekonomiska tillväxt att successivt avta till 3,1 % 2008 och 2,5 % 2009. När det gäller hushållens betalningsförmåga och bankernas kreditrisker är utsikterna enligt prognosen fortsatt gynnsamma: trots att tillväxttakten beräknas minska kommer sysselsättningen och löntagarnas realinkomster att öka. För företagen är prognosbilden på grund av det vän-

Skuldsättningsriskerna starkt koncentrerade till unga familjer

Hushållens skuldsättning ökade i snabb takt under året. Skulderna var i genomsnitt nästan lika stora som den disponibla årsinkomsten, men skuldkvoten är fortfarande lägre i Finland än till exempel i Sverige och Danmark. Omkring en tredjedel av finländarna har bostadslån. Bostadslånen och andra

krediter är koncentrerade till unga barnfamiljer och genomsnittstorleken på deras bostadslån har ökat i snabb takt. För en del hushåll har stora bostadslån och högre räntor lett till ökade skuldsättningsrisker. De stigande räntorna har framför allt ansträngt skuldsatta hushåll, vilket speglas i fler betalningsanmärkningar särskilt när det gäller konsumentkrediter.

Enligt Statistikcentralens konsumentbarometer var hushållens planer på att köpa bostad och konsumenternas tilltro till den egna ekonomin, sparmöjligheter och sysselsättning i slutet av året starkare än ett år tidigare.

Företagskrediterna ökade kraftigt

Företagslånen ökade och på årsbasis var tillväxttakten betydligt högre än 2006. Enligt en finansieringsenkät riktad till icke-finansiella företag³ har de större företagen inte haft några finansieringsproblem medan det för småföretag varit svårt att få nya lån. I utlåningen till småföretag har marginalerna ökat och lånevillkoren skärpts jämfört med föregående år.

Stabilare priskonkurrens i utlåningen

Bankernas konkurrens i fråga om utlåningsmarginaler minskade. Marginalerna blev mycket små och upphörde att krympa. Bankerna fortsatte att aktivt marknadsföra bostadslån och konsumentkrediter och kunde tack vare produktutveckling börja konkurrera med många andra former av lån.

Bankkonkurrens om tidsbundna insättningar och investeringskonton

Högre ränta har lockat investerare och sparare att göra ökade insättningar, särskilt som bankkonkurrensen mot slutet av året hårdnade även på inlåningsmarknaden. De isländska bankerna marknadsförde synligt nya ränteeerbjudanden. Även nya komplexa investeringsprodukter har fortsättningsvis lanserats på marknaden. På vissa blandprodukter (t.ex. insättning + fondinvestering) utlovas hög ränta, men det är svårt för kunderna att jämföra faktiska priser och villkor. För investerarna har fluktuationer

på aktiemarknaden i förening med den högre räntenivån ökat intresset för riskfriare alternativ.

Fortsatta omstruktureringar i den nordiska finanssektorn

De isländska bankerna ökade sin närvaro i Finland när Glitnir Bank och Straumur Burdaras Investment Bank kom med i bilden. Bankernas inträde på den finländska finansmarknaden föregicks av förvärv av aktiestocken i FIM Fondkommission respektive eQ. Kaupthing Bank, som inledde sin verksamhet i Finland 2006, överförde bankverksamheten till sin finländska filial vid årets slut.

Försäljningen av Sampo Bank till Danske Bank genomfördes i slutet av januari 2007. Ägaren har meddelat att Sampo Banks sammangående med Danske Bank Group fortsätter fram till påsken 2008, då Sampo Bank har omvandlats till en filial till Danske Bank. För närvarande är Handelsbanken med sina 44 landsomfattande kontor den överlägset största utländska bankfilialen i Finland.

Ny aktör i banksektorn

S-banken inledde sin verksamhet i oktober genom att omvandla andelsägarnas sparkassemedel i S-gruppen till motsvarande insättningar i banken. Banken fungerar i S-gruppens affärer, restauranger och hotell, men trots ett stort kundunderlag har banken i initialskedet inga planer på att börja konkurrera på lånemarknaden. Däremot beviljas medlemmar i S-andelslaget ett kombinerat lojalitets- och kreditkort. Motsvarande kort har börjat marknadsföras även av konkurrerande affärsgrupper och banker.

Omstruktureringar i andelsbanks- och sparbanksgrupperna

OP-gruppen beslutade ändra sitt namn till OP-Pohjola-gruppen som bättre avspeglar tjänsteutbudet. Också OKO Bank, som köpte aktiestocken i Pohjolakoncernen 2005, kommer enligt planerna att ändra sitt namn till Pohjola Bank. Medlemsbankernas sammangående inom gruppen fortsatte. Följande mindre andelsbanker gick samman 2007 (den

³ Utförd av Finlands Näringsliv EK, handels- och industriministeriet och Finlands Bank.

övertagande banken inom parentes): Pyhäntä (Uleåborg), Miettälä (Simpele), Ruhtinansalmi (Suomussalmi) och Kylmäkoski (Toijala, som ändrade sitt namn till Akas).

Padasjoen Säästöpankki, som utvidgat sin verksamhet till grannkommunerna, överlät sin rörelse till nyetablerade Helmi Säästöpankki.

Fortsatta förberedelser inför det gemensamma eurobetalningsområdet (SEPA)

Lokalandelsbankerna, sparbankerna och Aktia började förbereda sig inför SEPA för att säkerställa sin konkurrenskraft då SEPA-betalningstjänster införs 2008.

Lönsamheten och risktoleransen i EU:s banksektor är fortsättningsvis hög i genomsnitt

Enligt ECB:s statistik var lönsamheten i bankerna i euroområdet i början av året fortsatt stark. I genomsnitt var kapitalavkastningen något högre än 2006, framför allt tack vare den positiva resultatutvecklingen i de stora bankerna. Mätt med kostnad/intäktstalet blev bankernas verksamhet också en aning effektivare. Det fanns dock stora landvisa skillnader i bankernas effektivitet. Effektiviteten i den finländska banksektorn var liksom under tidigare år något högre än genomsnittet för EU.

⁴ECB: EU Banking Sector Stability Report. November 2007.

Turbulensen på finansmarknaden inverkar dock på några europeiska bankers resultat för tredje kvartalet 2007. De europeiska bankernas riskhanteringsförmåga är ändå stark på grund av utmärkta resultat under de senaste åren. Enligt ECB:s rapport i november om stabiliteten i banksektorn i EU⁴ finns det inget som hotar bankernas goda kapitaltäckning. Finansmarknadsoron och subprimekrisen i USA ledde dock till att en del europeiska banker måste göra avsevärda nedskrivningar på sina investeringar medan andra fick stora likviditetsproblem.

Verksamheten 2007

Stabilitetstillsyn

Stabilitetstillsynen syftar till att identifiera riskerna på finansmarknaden och förebygga allvarliga kriser. Däremot varken syftar den till eller har ens möjlighet att förhindra enskilda företags konkurser men strävar efter att begränsa de skadliga effekterna av eventuella kriser och kostnaderna.

Tillsynen främjar den finansiella stabiliteten och allmänhetens förtroende för en välfungerande finansmarknad. Den innefattar en samlad bedömning av företagens ekonomiska utveckling, risker, interna styrning, riskhantering och riskhanteringsförmåga. Tillsynen inriktas alltså på de mest systemviktiga och riskexponerade företagen och systemen. Det finns också ett ökat behov av snabb utväxling av information mellan de europeiska tillsynsmyndigheterna.

Hänt 2007

- ❖ *Nya kapitaltäckningsregler (Basel II) infördes*
- ❖ *Subprimekrisens direkta effekter i Finland blev små*
- ❖ *Inspektionerna inriktades på kreditrisker och kreditriskhantering*
- ❖ *Det nordiska samarbetet i tillsynen av bankgrupperna intensifierades*
- ❖ *Bankernas omstruktureringar och inlåningsränterbjudanden väckte diskussion om insättningskyddet*
- ❖ *CEBS arbetade vidare med utvecklingen av tillsynssamarbetet; positiva resultat också för FI*

I sikte 2008

- ❖ *Antalet inspektioner av marknads- och likviditetsrisker, kapitaltäckningsrapportering och kapitalplanering ökar*
- ❖ *Basel II-tillämpningen får fortsatt stöd och följs upp*
- ❖ *Filiattillsynen kommer i gång*
- ❖ *Bankernas övergång till SEPA följs upp*

Basel II infördes

De nya kapitaltäckningsreglerna enligt Basel II trädde i kraft den 1 januari 2007 och motsvarande standarder och omarbetad kreditinstitutslag den 15 februari 2007. En del företag under tillsyn börjar tillämpa Basel II från och med 2008 då alla inlåningsbanker, övriga kreditinstitut och värdepappersföretagen senast måste börja följa de nya reglerna.

FI utvärderar en gång per år företagens interna kapitalutvärdering (Internal Capital Adequacy Assessment Process, ICAAP) och gör en egen samlad kapitalbedömning (Supervisory Review and Evaluation Process, SREP). Under 2007 förbättrades företagens ICAAP-processer och deras interna kapitalutvärdering var i regel tillförlitlig. Det fanns dock skillnader mellan företagen och systemen behöver vidareutvecklas.

Subprimekrisens direkta effekter var små

Krisen som fått sin upprinnelse på subprimemarknaden i USA blev påtaglig på finansmarknaderna i augusti. En typ av risk representerade bankernas direkta investeringar i fonder som hade placeringar i värdepapperiserade subprimelån. En annan typ av risk utgjorde bankernas exponeringar mot utländska banker med stora subprimerisker. Den tredje typen av risk låg i bankernas likviditet, som i utlandet var särskilt ansträngd i banker som är beroende av kortfristig finansiering.

De finländska bankernas direkta och indirekta riskexponeringar i värdepapperiserade subprimelån var små. Några större direkta risker hade de inte heller exponerats för via interbankmarknaden. När likviditeten på marknaden allvarligt började sina under hösten kontrollerade FI bankernas finansiella kontinuitetsplaner, likviditet och beredskap för ett fortsatt trängt marknadsläge. Undersökningen visade att bankerna hade kontroll över sina likviditetsrisker och god likviditet under hösten marknadsläget till trots. De hade också förberett sig på att det trängda marknadsläget kunde fortsätta bland annat genom att bygga upp likviditetsbuffertar. För bankerna i Finland fungerade penningmarknaden utan problem. Långfristig finansiering blev däremot dyrare och bankernas

emissioner minskade. Krisen kan också leda till att bankerna skriver ned ränteinstrumenten i sina likviditetsreserver. Effekterna av subprimekrisen kan inte anses vara över, utan de indirekta effekterna på bankernas lönsamhet och kapitaltäckning måste följas upp.

Inspektionerna inriktades på kreditrisker och kreditriskhantering

Antalet inspektioner ökade och de inriktades framför allt på systemen för hantering av kreditrisker och på stora företag, men också små banker inspekterades. Efterfrågan på lån var livlig och konkurrensen om kunderna speglades i en mycket aktiv marknadsföring av lån. FI betonade vikten av kundernas betalningsförmåga och betryggande säkerheter vid kreditgivningen. FI inspekterade också bankernas marknads- och likviditetsrisker delvis i samarbete med Försäkringsinspektionen. Hanteringen av marknadsrisker var i huvudsak tillfredsställande. Också vikten av en tillräcklig internkontroll togs upp.

Det nordiska samarbetet i tillsynen av bankgrupperna intensifierades

Tillsynen över Nordeakoncernen fortsatte i samarbete mellan tillsynsmyndigheterna i Finland, Sverige, Norge och Danmark. Samordnande tillsynsmyndighet var svenska Finansinspektionen. En nordisk tillsynsgrupp som sammanträder regelbundet bildar kärnan i tillsynen. Samarbetsmodellen har visat sig bra för utbyte av information, samordning och beaktande av de olika tillsynsmyndigheternas verksamhet och synpunkter. Nordeakoncernen fick tillstånd att använda en egen modell baserad på intern riskklassificering (IRB-metod) från och med juli.

I tillsynen av Sampokoncernen fördjupades samarbetet med danska Finanstilsynet. Också samarbetet med den isländska tillsynsmyndigheten (FME) ökade när isländska banker etablerade sig på finansmarknaden i Finland. De nordiska bankernas risker och ställning behandlas i de samordnande tillsynsgrupperna och på möten med ledningen för de nordiska tillsynsmyndigheterna. De multinationella nordiska bankkoncerner-

nas risker hotade inte den finansiella stabiliteten i Finland.

I takt med ökande gränsöverskridande bankverksamhet fortplantas också effekterna av finansmarknadskriserna allt oftare från ett land till ett annat. EU-ländernas tillsynsmyndigheter, centralbanker och finansministerier skärpte sin beredskap för hantering av gränsöverskridande kriser. I september höll de nordiska myndigheterna (centralbankerna, tillsynsmyndigheterna och finansministerierna) och de baltiska centralbankerna en krisövning för att testa beredskapen för informationsutbyte och samordning av krishanteringsåtgärder. Resultaten används till att förbättra krisberedskapen.

Bankernas omstruktureringar och inlåningsränteerbjudanden väckte diskussion om insättningsskyddet

Kaupthing Bank Abp:s planer på fusion med sin isländska moderbank och Sampo Bank Abp:s pågående fusion med sin moderbank Danske Bank, i förening med bankernas inlåningsräntekonkurrens, väckte frågan hur insättar- och investerarskyddet är organiserat i de övertagande bankernas hemländer.

EU:s skyddsdirektiv garanterar ett minimiskydd på minst 20 000 euro för insättare och investerare i EU- och EES-länderna. Men skillnader kan finnas mellan länderna. De kan överbryggas genom kompletterande skydd som kan sökas från fonden i det land där den utländska filialen är etablerad. Både Kaupthing Bank hf och Danske Bank ansökte om sådant skydd från insättningsgarantifonden i Finland. Kaupthing beviljades det under 2007. Danske Bank väntar ännu på beslut.

Lagen om insättningsskydd ändrades i december så att garantiavgiften för banker som är medlemmar i insättningsgarantifonden beräknas enbart utifrån bankens kapitaltäckning. Beloppsgränserna för garantiavgifterna i den gamla lagen slopades. Maximiskyddet på 25 000 euro för insättare och 20 000 euro för investerare ändrades däremot inte.

Arbetet med att vidareutveckla tillsynssamarbetet i CEBS fortsatte

CEBS offentliggjorde i slutet av året en mall till samförståndsavtal om tillsyn av gränsöverskridande bankgrupper. FI deltog aktivt i utvecklingsarbetet och pläderade för en tillsynsmodell baserad på nordiska erfarenheter. Den går ut på att alla tillsynsmyndigheter som övervakar större dotterbolag och filialer i en bankkoncern också ska delta i den samlade tillsynen av koncernen. På hösten godkände CEBS också den som modell för tillsynssamarbete inriktat på konglomerat med filialverksamhet.

BANKERNAS LÖNSAMHET, KAPITALTÄCKNING OCH RISKER

Den finansiella oron hade inga större effekter på bankernas lönsamhet

Bankernas lönsamhet förbättrades alltmer men mot slutet av året i en allt långsammare takt. Trots marknadsturbulensen efter subprimekrisen redovisade bankerna rekordhög vinst.

Den högre lönsamheten kan tillskrivas allt större utlåningsvolym, ökade räntenetton och högre provisionsintäkter. Till intäktsökningen i början av året bidrog också realisationsvinsterna från bankernas strukturaffärer. Den positiva intäktsutvecklingen täckte de ökade kostnaderna.

Lönsamheten förbättrades till följd av en utmärkt intäktsutveckling

Stigande räntor sedan slutet av 2005 fortsatte att förbättra bankernas räntenetton men inte i samma takt som året innan, eftersom även upplåningskostnaderna steg till följd av de högre räntorna och subprimekrisen. Ränteintäkterna ökade dock mer än räntekostnaderna. Också ökad utlåning bidrog för sin del till bankernas ökade räntenetton.

Också provisionsintäkterna ökade nettomässigt jämfört med motsvarande perioder året innan.

Mot slutet av året minskade de något, vilket berodde på att en del investerare omplacerade fond- och aktieinnehaven i mindre riskfyllda objekt, t.ex. tidsbunden inlåning. Förklaringen till det är att bankerna har velat öka inlåningens andel i sin upplåning och räntan på tidsbunden inlåning har därför stigit mer än den allmänna räntenivån. Lägre provisionsintäkter kan vara att vänta i framtiden från fonder, kapitalförvaltning och fondkommission om volymerna inte återställs.

Kostnadsökningen hölls under kontroll

Banksektorns kostnader ökade framför allt till följd av stigande personalkostnader. Lönerna steg liksom även bonuslöner kopplade till bankernas resultatutveckling. Också allmän verksamhetstillväxt, bankernas omstruktureringar och enskilda stora investeringar, såsom Basel II, medförde kostnader. Nedskrivningarna var små och hade ingen större inverkan på bankernas lönsamhet.

Allmänt taget räckte de ökade intäkterna till att täcka de stigande kostnaderna. Kostnad/intäktstalet var något bättre än året innan.

Nedskrivningar och oreglerade fordringar ökade en aning

Trots kraftigt ökad utlåning i flera år var lånekvaliteten fortfarande som helhet taget god. Bankernas bruttonedskrivningar börjar dock öka och en stor del skrev ned mer än vad de fick i återvinningar eller återförde. Nettoeffekten drog därmed ned hela banksektorns resultat.

Bankernas oreglerade fordringar ökade under året men i procent av utlåningen var de fortfarande obetydliga. Fordringar som varit oreglerade 6–9 månader ökade däremot mer än året innan och också procentuellt, vilket kan tyda på att bankernas lånekvalitet håller på att försämrans.

FI undersökte på hösten riskexponeringarna i de största bankernas fastighetsinvesteringar och finansiering till fastighetsbranschen. Även om fastighetsfinansieringen är betydande verkar den inte riskmässigt skilja sig från normal företagsutlåning. Men bankerna exponeras för fastighetsrisker ock-

så via sina egna fastighetsinnehav och säkerheter i fastigheter.

Sinande marknadslikviditet orsakade inga problem för bankerna i Finland

Bankerna blev alltmer beroende av marknadsupplåning när bostadslånen ökade avsevärt mer än inlåningen. Marknadslikviditeten stramades åt under hösten med följdverkningar för vissa europeiska banker. Risker i fråga om priset och tillgången på finansiering realiserades framför allt i banker som hade investeringar eller likviditetsförpliktelser i strukturerade produkter med kreditrisk eller som var mycket beroende av kortfristig upplåning på penningmarknaden. Bankerna i Finland hade fortsatt god likviditet även under hösten och några pris- och tillgångsrisker realiserades inte trots att priset på marknadsfinansiering steg något. Vikten av tillräckliga likvida tillgångar (likviditetsbuffer), långsiktiga finansieringsplaner och kontinuitetsplaner accentuerades.

Ränterisken ökade

Bankernas räntenetton påverkas av inkomstrisken i finansieringsverksamheten, och den ökade från året innan. Stigande räntor har inte direkt ökat ränterisken, men den högre räntenivån och den hårdnande konkurrensen om inlåningskunderna gjorde att räntenettet inte ökade i samma takt som tidigare. Inkomstrisken i procent av räntenettet har därför ökat.

Ränteförändringen påverkar inte bara bankernas resultat utan också balansvärdena. För beräkning av dessa effekter kommer FI från och med 2008 att använda allt noggrannare mätetal. De nya mätmetoderna är ett led i tillsynsmyndigheternas internationella samarbete och syftar till att förbättra genomlysningen av ränteriskerna och jämförbarheten mellan bankerna.

Systemrisken var låg

Subprimeproblemen på lånemarknaden med åtföljande misstroende mellan bankerna har visat hur viktigt det är att smittospridningen mellan banker

na noga bevakas. FI övervakar och analyserar såväl de direkta smittokanalerna inom banksektorn som effekterna av smitta utifrån.

Systemrisken i Finland är fortfarande låg. Skälet till det är att kontakterna mellan bankerna har ökat och därigenom har riskerna spridits ut. Även om smittokällorna i den finländska banksektorn som helhet taget har ökat på grund av internationaliseringen har de direkta smittokanalerna mellan inhemska banker minskat.

Banksektorn var kapitalstark

Banksektorn i Finland hade fortsatt god kapitaltäckning. De nya kapitaltäckningsreglerna (Basel II), som trädde i kraft vid början av året, hade inte nämnvärt påverkat banksektorns kapitaltäckningsgrad. Den låg i slutet av september fortfarande på 15 %, dvs. på samma nivå som vid slutet av 2006. Talen för 2006 hade dock beräknats på det gamla sättet och är därför inte helt jämförbara med de nyaste siffrorna.

Av de stora bankerna tillämpade OP-Pohjola-gruppen och Sampo Bank fortfarande de gamla kapitaltäckningsreglerna (Basel I) och kommer att beräkna sin kapitaltäckning enligt de nya reglerna enligt övergångsbestämmelserna från och med 2008. Effekten av de nya reglerna på hela sektorn återstår att se när alla banker har börjat tillämpa de nya beräkningsmetoderna 2008.

I fortsättningen väntas de nya kapitaltäckningsreglerna minska bankernas kapitalkrav. Effekterna slår inte igenom med en gång utan övergångsbestämmelserna om avancerade internmätningmetoder gör att kapitalkraven minskar stegvis under flera år. Det gäller framför allt kapitalkravet för kreditrisk, som dock samtidigt ökar till följd av en fortsatt kraftigt ökad utlåning. Eliminering av minskningen gör också det nya kapitalkravet för operativ risk. På kapitalkravet för marknadsrisk är effekterna mindre.

Bankernas kapitaltäckning tål även stora förluster

Ett stresstest som utfördes i samarbete mellan Finansinspektionen, Finlands Bank och Försäkrings-

inspektionen gav en uppfattning om bankernas kapitaltäckning 2007–2009 i ett läge där makroekonomin drabbas av en negativ chock. Scenariot var en globaliseringschock specifik för Finland. I scenariot minskar den privata konsumtionen och investeringarna i Finland rasar. Också BNP sjunker tre år i rad. Läget i övriga euroområdet motsvarar Finlands Banks reguljära prognos. Som en följd av det ekonomiska läget i Europa ökar inflationsrisken rentav och 3-månadersräntan stiger till nivåer över de nuvarande förväntningarna på marknaden. Också långräntorna går upp.

Stresstestet visade att bankernas kapitaltäckning inte äventyras. Skillnader i effekterna på lönsamhet och kapitaltäckning fanns mellan bankerna. Men majoriteten skulle klara till och med stora förluster utan att deras kapitaltäckning äventyrades på kort sikt. En viktig orsak till att bankerna klarar en chock är att de har en kapitalbuffert utöver kapitaltäckningskravet på 8 %

Värdepappersföretagen redovisade åter ett gott år

Värdepappersföretagens starka resultatutveckling fortsatte. Merparten av intäkterna genererades fortfarande av kapitalförvaltningen. Tack vare den positiva resultatutvecklingen ökade branschens genomsnittliga lönsamhet klart. Också kapitaltäckningen var i genomsnitt god. Men skillnaderna i lönsamhet och kapitaltäckning mellan företagen var stora.

Värdepappersföretagen hade ett övergångsår. Största delen tillämpar de nya kapitaltäckningsreglerna (Basel II) först från och med 2008. En del har redan rapporterat sin kapitaltäckning enligt de nya reglerna, vilket försämrar jämförbarheten av informationen.

De förvaltade tillgångarna minskade under tredje kvartalet främst till följd av strukturaffärer. Motsvarande ökning kunde ses i de fondbolags tillgångar som bedriver kapitalförvaltning. Över hälften av de förvaltade tillgångarna var fortfarande placeringsfondstillgångar.

Fondbolagens lönsamhet var stabil

Fondbolagens resultatutveckling var fortsatt jämn hela året. De ökade volymerna hade samma procentuella effekt på både intäkter och kostnader. Lönsamheten var stabil och låg på samma nivå som året innan.

Fondbolagens kapitalbas motsvarade kapitaltäckningskraven. Fondbolag med kapitalförvaltning ska tillämpa de nya kapitaltäckningsreglerna enligt Basel II från och med 2008. Därigenom försämrades jämförbarheten av kapitaltäckningsinformationen både inom bolaget och i förhållande till andra aktörer.

På sommaren översteg placeringsfondernas kapital för första gången 70 miljarder euro. Marknadsoron under förhösten utlöste en nettoinlösen av fondandelar på cirka en miljard euro under två månader i följd. Osäkerheten på marknaden speglades mot slutet av året i fluktuerande fondkapital, både i räntefonder och i aktiefonder. Men fondkapitalet var vid slutet av året högre än ett år tidigare.

Riskhanteringsförmågan var god

Företagen under tillsyn hade i regel en god riskhanteringsförmåga. Finansmarknaden i Finland kan anses vara stabil. De identifierade riskerna var under kontroll, men särskilt finansierings- och kreditriskerna måste följas noga. Höstens nyheter utifrån var en påminnelse om att riskerna kan realiseras snabbt och att marknadsoron sprider sig snabbt över hela världen.

BASEL II-TILLSYN

Nya metoder infördes för stabilitetstillsynen

De nya kapitaltäckningsreglerna (Basel II) trädde i kraft den 1 januari 2007 och de flesta företagen under tillsyn började tillämpa dem med en gång. Några banker utnyttjar övergångsbestämmelserna i kapitaltäckningsdirektivet och börjar tillämpa dem först från och med 2008.

Majoriteten använder för närvarande enklare metoder för beräkning av kapitalkrav (basmetod och schablonmetod). Möjlighet finns också att välja mer riskbaserade metoder, t.ex. metoder baserade på intern riskklassificering (IRB, Internal Ratings Based Approach, och AIRB, Advanced Internal Ratings Based Approach) och internmätning-metoder för operativ risk (AMA, Advanced Measurement Approach). Mer riskbaserade metoder får användas endast med tillstånd från tillsynsmyndigheten.

Prövningen av multinationella bankers egna modeller samordnas av hemlandsmyndigheten och i prövningen deltar tillsynsmyndigheterna för dotterbankerna. De nordiska tillsynsmyndigheterna har gemensamt gett Nordeakoncernen och Danskekoncernen tillstånd att använda IRB-metoder. FI deltog i prövningen av Nordeatillståndet under samordning av svenska Finansinspektionen och i prövningen av Danskettillståndet under samordning av danska Finanstilsynet. IRB-ansökningar har också kommit in från andra banker och prövningen av dem fortsätter.

Tillförlitlighetskraven på de avancerade metoderna var också mycket arbetskrävande för tillsynsmyndigheterna. Därför måste införandet i vissa fall senareläggas. Kapitalbehovet i banker som använder internmetoder minskade precis som väntat jämfört med kraven enligt Basel I.

Kapitaltäckningen och kapitalplaneringen utvärderades

Företagen under tillsyn ska ha en kapitalbas som täcker deras väsentliga risker. Kapitaltäckningen ska vara tillräcklig också i en recession och under andra exceptionella förhållanden där företagen kan lida ovanligt stora förluster. Enligt Basel II ska tillsynsmyndigheten en gång per år göra en samlad kapitalbedömning av bankerna, övriga kreditinstitut och värdepappersföretagen. Bedömningarna (Supervisory Review and Evaluation Process, SREP) gör FI utifrån företagets regelbundna rapportering och den information som FI får vid inspektionerna. Utgångspunkten är företagets egen interna kapitalutvärdering (ICAAP) och det resulterande behovet av kapital för att täcka olika risker.

Den samlade kapitalbedömningen av Nordeakoncernen samordnades av svenska Finansinspektionen under medverkan av de finska, norska och danska tillsynsmyndigheterna. Samordnande tillsynsmyndighet för bedömningen av Danskekoncernen var danska Finanstilsynet och FI deltog i den. FI gjorde samlade bedömningar också av andra större banker och värdepappersföretag.

Tillsynen visade att företagen i huvuddrag hade beredskap att börja tillämpa Basel II även om det fanns stora skillnader mellan dem bland annat i fråga om deras interna kapitalutvärdering. Inom vissa ICAAP-områden behöver risk- och kapitalutvärderingsmetoderna därför ytterligare förbättras. Samtidigt konstaterades att FI måste ge ut närmare regler för kapitalutvärderingen och se över kriterierna för vissa områden, t.ex. bedömning av koncentrationsrisk, stresstester och spridningseffekter som riskreducerande faktor. Riktlinjerna för specialområdena började tas fram i samarbete mellan de europeiska banktillsynsmyndigheterna i CEBS under hösten.

Kapitaltäckningsrapporteringen och informationsgivningen reviderades

Översynen av kapitaltäckningsrapporteringen blev klar och ett gemensamt ramverk (Common Reporting Framework, COREP) infördes i Finland i juni. Rapporteringsspråket XBRL (xExtensible Business Reporting Language) infördes samtidigt. COREP togs fram i samarbete mellan de europeiska banktillsynsmyndigheterna i CEBS. COREP syftar till att harmonisera kapitaltäckningsrapporteringen till myndigheterna i EU och därigenom minska den finansiella sektorns rapporteringskostnader. Gemensamma rapporteringsramar ska förbättra jämförbarheten av kapitaltäckningsinformationen mellan länderna.

Fullt ut harmoniserades rapporteringen inom EU inte eftersom medlemsländerna har rätt att inom ramverket till en del själva bestämma vilka uppgifter som ska rapporteras. FI inledde tillsammans med de övriga nordiska tillsynsmyndigheterna arbetet med att ytterligare harmonisera den rapportering som krävs av de nordiska multinationella bankkoncernerna.

Företag som tillämpade Basel II började offentliggöra kapitaltäckningsinformation enligt de nya reglerna i sina delårsrapporter. FI granskade informationen för att kontrollera att den var tillräcklig och jämförbar och beslutade precisera kraven på kapitaltäckningssiffror som ska offentliggöras så att företagens informationsgivning bli likformigare.

Utvecklingen av SREP fortsatte

Företagen vidareutvecklade sina interna kapitalutvärderingssystem och gjorde interna beräkningar av sitt kapitalbehov. Det är ytterst viktigt att företagens interna system är tillförlitliga också därför för att den samlade kapitalbedömning (SREP) som FI varje år gör delvis utgår från resultat som genereras av systemen. Mot slutet av året började FI ta fram närmare kriterier för företagens interna kapitalutvärderingssystem (Internal Capital Adequacy Assessment Process, ICAAP). Samtidigt påbörjades också arbetet med att precisera de kriterier som FI tillämpar vid sin bedömning.

SREP-processen är synnerligen krävande eftersom den ska omfatta alla banker, övriga kreditinstitut, värdepappersföretagen och fondbolag som tillhandahåller kapitalförvaltning. Den omfattar de största företagen och särskilt utvalda riskkänsliga företag. Övriga företag bedöms utifrån ICAAP-enkäter och riskrapporter som lämnas in till FI. Den samlade kapitalbedömningen av sparbanker och lokalandelsbanker utvecklades i samarbete med Sparbanksinspektionen och Lokalandelsbanksförbundet.

LÖPANDE TILLSYN OCH INSPEKTIONER

Inspektionerna ökade även 2007 och inriktades framför allt på företagens riskhanteringssystem. FI utvärderade deras kapitalutvärderingsprocesser enligt Basel II och preciserade sina förväntningar på de stresstester som företagen ska utföra. Det nya ramverket för kapitaltäckningsrapportering (COREP) infördes.

Internkontroll, risker och riskhantering uppmärksammades vid inspektionerna

FI fäste i sin tillsyn uppmärksamhet vid den snabbt ökande bankutlåningen och effekterna av den hårda konkurrensen på marknaden. FI betonade vikten av goda kreditgivningskriterier i en skärpt konkurrens. Samtidigt påtalades också att marknadsföringen av lån inte får leda till över-skuldsättning för kunderna. Beloppet av oreglerade lån började öka mot slutet av året, vilket pekade på att lånekvaliteten något försvagats efter en lång period med gynnsam utveckling.

Diskussionen om kontinuitetsplaner för eventuella likviditetskriser och beredskap för marknadsstörningar fortsatte. Bankerna har vidareutvecklat sina beredskapssystem och de testades under hösten i det försämrade likviditetsklimatet.

Hantering av marknadsrisk inspekterades under året också i samarbete med Försäkringsinspektionen. Företagen under tillsyn har relativt små marknadsrisker och hanteringen av dem är i huvudsak välorganiserad. Mätningen av ränterisker och beräkningen av ekonomiskt kapital för ränterisken i balansräkningen granskades under platsbesök i banker som använder andra mätmetoder än de som rekommenderats av FI.

FI undersökte vilka förutsättningar internrevisionen i företagen hade att självständigt och objektivt utföra sin uppgift: att kontrollera och försäkra sig om att internkontrollen är tillräcklig, välfungerande och effektiv. FI anser att internrevisionen ska ligga utanför den operativa verksamheten under högsta ledningens styrning och kontroll. I sitt tillsynsarbete fäste sig FI också vid hur processen för planering av internrevisionens arbete är uppbyggd och hur rapporteringen av granskningsresultaten till högsta och verkställande ledningen är organiserad.

Standarden om hantering av operativa risker kompletterades med beredskapsregler

Inspektionerna av hanteringen av operativa risker fokuserades på att kartlägga de använda metoderna för identifiering och mätning av risker. FI

har ansett det viktigt att system för insamling av förlustuppgifter om operativa risker tas fram också i företag som valt att beräkna kapitaltäckningen med metoder som inte direkt kräver detta. Under tillsynsarbetet har FI fått den uppfattningen att den operativa risken fortfarande i genomsnitt är lågprioriterad i företagens interna kapitalutvärdering.

FI kompletterade sin standard om hantering av operativa risker med allmänna råd om beredskap för undantagsförhållanden i företag som är skyldiga att vidta förberedelser för undantagsförhållanden enligt beredskapslagen. De allmänna råden förklarar bland annat vad skyldigheten att vidta förberedelser innebär, beskriver vad en beredskapsplan ska innehålla och specificerar kraven på infrastrukturen för en centraliserad databehandling. FI började under hösten göra platsundersökningar för att få en uppfattning om hur bankerna har förberett sig på undantagsförhållanden enligt beredskapslagen.

Bankerna förbättrade sin riskhantering och kontinuitetsplanering i betalningssystemen

FI inspekterade de största bankernas system för utlandsbetalningar. Inspektionerna visade att bankerna har gjort de förbättringar i riskhanteringen, kontinuitetsplaneringen och internkontrollen av betalningssystemen som FI hade krävt under tidigare inspektioner. Integrationen av betalningssystemen, systemprojektering och utlagda verksamheter kräver att bankerna även i fortsättningen noga kartlägger och förebygger riskerna.

FI övervakar betalningssystemen i nära samarbete med Finlands Bank. Samarbetsformer är bland annat gemensamma tillsynsmöten inom betalningssystemsområdet, utbyte av information och inspektionssamarbete.

FI inspekterade kontinuitetsplanerna för värdepappershandeln och clearingverksamheten och reservsystemen för datasystemen. FI kunde konstatera att instruktionerna och organisationen för kontinuitetsplaneringen var tillfredsställande i de inspekterade bankerna. Bankerna har också testat sina kontinuitetsplaner vid praktiska övningar.

Övergången till det gemensamma eurobetalningsområdet fortskrider

SEPA (Single Euro Payments Area) är de europeiska bankernas, Europeiska centralbankens och Europeiska kommissionens gemensamma projekt för att skapa ett gemensamt eurobetalningsområde. SEPA-tjänsterna (girering, kort och direktdebitering) införs stegvis från och med 2008 under en övergångsperiod fram till slutet av 2010. Den rättsliga grunden för SEPA-projektet är direktivet om betaltjänster (PSD), som medlemsstaterna ska införliva i sin nationella lagstiftning senast den 1 november 2009.

FI har följt bankernas SEPA-förberedelser genom en enkätundersökning och genom inspektioner av utlandsbetalningssystemen i de största bankerna. Uppföljningen fortsätter under hela övergångsperioden 2008–2010. Syftet är att säkerställa att bankerna har de risker som är förenade med SEPA-övergången under kontroll. FI försöker för sin del se till att betalningssystemen och betalningstjänsterna i Finland även i fortsättningen är säkra och effektiva och att tillgången till dem är fortsatt god. Vid inspektionerna upptäcktes inte några större risker eller brister i betalningssystemen, kontinuitetsplaneringen, riskhanteringen eller internkontrollen. Enligt enkäten och inspektionerna löper SEPA-förberedelserna enligt plan trots mycket pressade tidsplaner när övergångsperioden börjar i januari 2008.

INHEMSKT OCH INTERNATIONELLT TILLSYNSSAMARBETE

Nära samarbete i tillsynen av riskexponeringarna i finans- och försäkringskonglomeraten

Samarbetsramarna har slagits fast i ett samförståndsavtal mellan Finansinspektionen och Försäkringsinspektionen. I praktiken omfattar tillsynssamarbetet utväxling av information om tillsynen av finans- och försäkringskonglomeraten, gemensamma inspektioner, analyser av risker och ekonomisk utveckling, samordning av regelgivning för

de respektive sektorerna och arbete i EU:s tillsynskommittéer för en samordnad tillsyn av finans- och försäkringskonglomeraten.

Avdelningen för stabilitetstillsyn samarbetade med Försäkringsinspektionen framför allt i tillsynen av OP-Pohjola-gruppen. Samarbetet påbörjades i tillsynen av Aktia-Veritasgruppen och Tapiolagruppen. Dessutom har Finansinspektionen och Försäkringsinspektionen genomfört sektortillsyn, FI över bankrörelsen och Försäkringsinspektionen över försäkringsrörelsen.

Ett centralt mål för tillsynssamarbetet är att identifiera konglomeratens interna transaktioner och sambanden mellan risker och bedöma deras betydelse för hela konglomeratets kapitaltäckning. Finansinspektionen och Försäkringsinspektionen gjorde en gemensam samlad kapitalbedömning av OP-Pohjola-gruppens riskposition, riskhantering och kapitaltäckning som helhet. Läget i gruppen bedömdes vara stabilt.

Tillsynen av multinationella bankgrupper genomfördes som nordiskt samarbete

Tillsynen över Nordeakoncernen fortsatte i samarbete mellan tillsynsmyndigheterna i Finland, Sverige, Norge och Danmark. Samordnande tillsynsmyndighet var svenska Finansinspektionen. Ett samförståndsavtal har upprättats om tillsynen av Nordeakoncernen. En tillsynsgrupp svarar för den praktiska tillsynen och i gruppen deltar de ovan nämnda myndigheterna. Tillsynsgruppen har till uppgift att följa läget i Nordea, samordna gemensamma inspektioner, gå igenom inspektionsresultaten och på förhand samordna sådana beslut av tillsynsmyndigheterna som har konsekvenser för flera länder. Också den samlade kapitalbedömning av Nordeakoncernen som görs varje år behandlas i gruppen innan den lämnas till ledningen i Nordeakoncernen.

Med danska Finanstilsynet upprättades ett samförståndsavtal om tillsynen av Danskekoncernen och principerna för tillsynssamarbetet när Sampo Bank Abp blir en filial till Danske Bank. Tillsynssamarbetet med den isländska tillsynsmyndigheten FME ökade när isländska Kaupthing Bank Abp 2005 inledde sin verksamhet i Finland och Glitnir Bank

Ab (f.d. FIM Fondkommission Ab) under verksamhetsåret fick koncession att driva verksamhet som inlåningsbank. Isländska Straumur-Burdaras Investment Bank hf köpte i maj upp aktiemajoriteten den finländska affärsbanken eQ Abp. De nordiska bankernas risker och ställning behandlas i de samordiska tillsynsgrupperna och på möten med ledningen för de nordiska tillsynsmyndigheterna. De multinationella nordiska bankkoncernernas risker hotade inte den finansiella stabiliteten i Finland.

Europeiska banktillsynskommittén (CEBS) på god väg mot sina viktigaste mål

CEBS arbetar för tillsynskonvergens i EU, dvs. samordnad tillsynspraxis baserad på harmoniserad lagstiftning. FI:s medverkan i CEBS under 2007 var av resursskäl selektiv. Genom sitt deltagande ville FI påverka frågor som var viktiga för den finländska finansmarknaden. FI deltog i CEBS huvudmöten. Biträdande direktör Jukka Vesala satt i styrelsen (Bureau) för CEBS och var ordförande i den förberedande arbetsgruppen Groupe de Contact från och med juli. Vidare deltog FI i de viktigaste förberedande expertgrupperna för att kunna påverka innehållet i CEBS ställningstaganden och vägledningar och för att kunna omsätta resultaten av CEBS-arbetet i den praktiska tillsynen. Mer om CEBS och dess mål finns på sidorna 39–40.

Samarbete med Finlands Bank i övervakningen av finansmarknaden

I samarbete med Finlands Bank upprättades lönsamhets- och stabilitetsprognoser över den finansiella sektorn. Finlands Bank analyserade den makroekonomiska utvecklingen och effekterna på de viktigaste variablerna för finansbranschen. FI svarar för analysen av den finansiella sektorns risker och lönsamhet utifrån tillgängliga tillsynsdata och Finlands Banks makroanalys. De täta kontakterna och informationsutbytet mellan FI och Finlands Bank underlättade analysen av bankernas likviditetsproblem på de internationella marknaderna.

FI deltog tillsammans med Finlands Bank i Europeiska centralbankssystemets (ECBS) banktillsyns-

kommitté (Banking Supervision Committee, BSC). Arbetet i kommittén är inriktat på att analysera den finansiella stabiliteten i EU och främja stabilitetsviktiga gemensamma projekt. Tillsynsmyndigheternas och centralbankernas krishanteringsberedskap förbättrades genom en gemensam modell för analys av effekterna av potentiella kriser. BSC upprättar varje år en stabilitetsrapport över den europeiska banksektorn och tar fram information om den finansiella sektorn för ECBS stabilitetsrapport. FI och Finlands Bank svarar för Finlandsinformationen i rapporten.

INFORMATIONSSYSTEM FÖR TILLSYVEN

Informationssystemen för genomförande av EU-direktiv sysselsatte FI

Till stöd för kapitaltäckningsrapporteringen enligt Basel II byggdes ett rapporteringssystem i XBRL-format enligt CEBS rekommendationer. Systemet består av en COREP-taxonomi som specificerar innehållet och det tekniska utförandet av data, ett inrapporteringsprogram, ett program för lagring och hantering av rapporterna och ett program för datauppföljning och -analys. Finland var ett av de första EU-länder som fick gjort sin nationella COREP-taxonomi. Det gemensamma rapporteringsformatet underlättar utbytet av information mellan tillsynsmyndigheterna och gör det möjligt för finansinstitut med verksamhet i flera länder att införa koncerngemensamma former för myndighetsrapporteringen.

Datasystem för transaktionsrapporteringen enligt MiFID utvecklades i samarbete mellan de nordiska och de baltiska tillsynsmyndigheterna. Med systemet samlas dagliga uppgifter om genomförda värdepapperstransaktioner in från fondhandlarna och börsen för att sparas i FI:s tillsynsdatabas och utväxlas med utländska tillsynsmyndigheter. För insamlingen av data anlitar FI en s.k. TYVI-operatör. TYVI är en förkortning av orden Tietovirrat Yrityksiltä Viranomaisille (dataflöden från företag till myndigheter). TYVI-operatören vidarebefordrar verifierade data till FI. Systemet infördes den 1 november.

FI:s informationssystem och webbsidor uppdaterades i den utsträckning som behövdes med anledning av MiFID. Till de viktigaste hörde det offentliga registret över verksamhetstillstånd och registret över anmälningar om gränsöverskridande tjänster från utländska och inhemska tjänsteleverantörer.

Marknadstillsyn

Marknadstillsynen främjar en funktionssäker marknadsinfrastruktur, högklassigt investerare- och kundskydd och sunda arbetsätt på marknaden. Marknadstillsynen bidrar också till en sund tillväxt och lika konkurrensvillkor på den finländska finansmarknaden.

Hänt 2007

- ❖ *Öppenhetsdirektivet sattes i kraft*
- ❖ *Direktivet om marknader för finansiella instrument (MiFID) och dithörande ändringar av Finansinspektionens (FI) standarder trädde i kraft*
- ❖ *FATF:s landanalys blev klar*
- ❖ *FI gav ut Tio råd om insiderhandel*
- ❖ *Ett transaktionsrapporteringsystem (TRS) infördes*
- ❖ *Genomlysningen av strukturerade investeringsprodukters kostnader förbättrades*
- ❖ *Konkurrens om OMX-aktierna*
- ❖ *Kvaliteten på de noterade bolagens finansiella information och nedskrivningsprövningar i IFRS-boksluten undersöktes*

I sikte 2008

- ❖ *I anslutning till öppenhetsdirektivet träder en ny standard (5.1) om regelbunden informationsskyldighet i kraft*
- ❖ *Nya ansökningar om verksamhetstillstånd för investeringsrådgivning väntas under våren*
- ❖ *MiFID-tillsynen koncentreras till hösten*
- ❖ *Effekterna av den nya OMX-ägarstrukturen på tillsynen utvärderas*
- ❖ *Redovisningstillsynen inriktas i högre grad på enskilda bolag.*
- ❖ *Det nya transaktionsrapporteringsystemet (TRS) vidareutvecklas*

Den finansiella integrationen i EU framskred

Genomförandet av EU:s handlingsplan för finansiella tjänster (FSAP) fortsatte att dominera händelserna även 2007. Hit hörde också ikraftsättandet av öppenhets- och MiFID-direktiven inklusive nödvändiga förberedelser. Ändringarna av värdepappersmarknadslagen på grund av öppenhetsdirektivet trädde i kraft i februari. I och med detta påbörjades arbetet med en ny standard (5.1) om regelbunden informationsskyldighet för noterade bolag. Uppdateringen av standard 5.2b om informationsskyldighet för börsnoterade bolag och aktieägare påbörjades också. Den nya standarden 5.1 och den uppdaterade standarden 5.2b träder i kraft under första halvåret 2008. MiFID sattes i kraft och de dithörande standarderna trädde i kraft vid början av november 2007.

Penningtvätts lagstiftningen och -tillsynen i Finland utvärderades

FATF utvärderade under 2007 bestämmelserna för bekämpning av penningtvätt i Finland och tillsynen av deras efterlevnad. FATF:s rapport kom inte med några överraskningar i sig, eftersom största delen av åtgärdsförslagen kommer att genomföras i samband med att det tredje penningtvättsdirektivet sätts i kraft i Finland 2008 genom en ny lag om penningtvätt. FATF:s landanalys presenteras närmare på sidan 32.

Insiderreglerna sågs över

I slutet av 2006 och början av 2007 diskuterades insiderreglerna i medierna och kritiserades som svårbegripliga. FI lämnade sitt bidrag till att förtydliga

reglerna genom att ge ut *Tio råd om insiderhandel* i juni 2007.

TILLSYN ÖVER MARKNADSUPPFÖRANDE

Tillgången på grundläggande banktjänster var fortfarande god och prisnivån rimlig

Prissättningen och utbudet på bastjänster undersöktes med en enkät om läget i början av mars 2007.

Jämfört med den förra undersökningen hade priserna på grundläggande banktjänster förändrats något, dvs. de hade i regel stigit en aning. Även om enskilda avgifter måste betraktas som höga, finns det förmånligare sätt att sköta bankärenden. Det finns fortfarande flera olika sätt att betala räkningar. Direktdebitering, som är gratis i alla banker, är ett av dem. Dessutom har flera banker servicepaket för specialgrupper, exempelvis unga och äldre.

Också tillgången på tjänster har förändrats något sedan den förra undersökningen. Några banker har sanerat sitt kontorsnät eller utvidgat sin verksamhet. Antalet kundterminaler är så gott som oförändrat, medan antalet uttagsautomater har minskat en aning. Direktdebitering står för en något högre andel av betalningarna än förut.

FI anser att tillgången på grundläggande banktjänster fortfarande är god och prisnivån skälig. FI har inte hört om några enskilda fall av överpris.

Antalet klagomål till FI var oförändrat

De skriftliga klagomålen från privatpersoner och företag var ungefär lika många som året innan: 98 kom in 2007. Största delen gällde bankernas, värdepappersföretagens och fondbolagens uppförande. Klagomålen mot banker gällde främst lån, säkerheter och indrivning, men också antalet frågor om kort, olika kontohanteringsinstrument och banksekretessen ökade. Mot slutet av året ställdes extra många frågor om insättningsgarantin både via Internet och per telefon. De handlade i regel om enskilda fall och inte om allmän marknadspraxis. FI ingrep i upptäckta missförhållanden.

Tvister mellan tjänsteleverantörer och enskilda kunder behandlades också vid Bankbranschens Kundrådgivning och i Värdepappersnämnden. Kundrådgivningen kontaktades under året 1 477 gånger (1 479 gånger 2006) värdepappersnämnden 244 gånger (274 gånger 2006). De flesta frågor till Kundrådgivningen gällde bankkort, kontoanvändning, betalningar och lån, men det har också blivit vanligt att man ställer frågor om insättningsgarantin. Värdepappersnämnden fick oftast svara på frågor om fondhandel, placeringsfondsverksamhet och investeringsrådgivning.

Kortfristiga lån också från pantlånekontor

Snabblånen har såtillvida fått återverkningar på pantlåneverksamheten att pantlånekontoren numera också beviljar kortfristigare krediter.

FI återkallade koncessionen för en pantlåneinrättning, Satapantti Oy, den 16 juni 2006. Bolaget har sökt ändring i beslutet om återkallande. Helsingfors förvaltningsdomstol har i sitt beslut av den 29 oktober 2007 avslagit bolagets besvär. Beslutet har överklagats hos högsta domstolen och har därför ännu inte vunnit laga kraft.

Förvaringsinstitutet för fondandelar och utländska samföretags marknadsföring teman för inspektioner

Ur tillsynsperspektiv är värdeberäkningsmetoderna, andelsregisterhållningen och riskhanteringen de viktigaste funktionerna inom placeringsfondsverksamheten. Utifrån sina observationer vid inspektionen av dessa funktioner uppdaterade FI sina allmänna råd och tolkningar och utfärdade nya.

De utländska samföretagens marknadsföring i Finland och uppläggningsen av förvaringsinstitutets verksamhet var teman för inspektionerna 2007. Vid inspektionerna av förvaringsinstitutet låg tyngdpunkten på förvaringsystemen för utländska värdepapper, användningen av underinstitut och prime broker-verksamheten. Prime broker-tjänster kan definieras på olika sätt. I praktiken avses framför allt tjänster som täcker avvecklingen av och hanteringen av säkerheter för värdepapperslån och derivat-handel.

I den löpande tillsynen noterade FI att marknads-
oron på grund av subprimekrisen i USA hade haft
effekter på de finländska placeringsfonderna. Krisen
förefaller inte ha haft några större återverkningar på
placeringsfonderna i Finland, men visst speglades
krisen i fondkapitalutvecklingen under hösten i att
kapitalet, som ökat en längre tid, började minska.

MiFID satte sin prägel på tillsynen över värdepappersföretagen

Förberedelserna inför MiFID-lagstiftningen, som
trädde i kraft i början av november, speglades stort
i tillsynen över värdepappersföretagen. De nya be-
stämmelserna gjorde investeringsrådgivning till-
ståndspliktig och möjliggjorde multilateral handel
(MTF).

FI kartlade tillsynsobjektens beredskap för den nya
lagstiftningen. I det sammanhanget sågs också or-
ganisationen, metoderna och systemen för tillsynen
av investeringstjänster över. För tillståndsprocessen
utarbetades nya metoder för att effektivisera hand-
läggningen av nya tillståndsansökningar och vägleda
nya tillståndssökande (bland annat med hjälp av
en ansökningsmall). Utbildning ordnades för både
gamla och nya aktörer.

På grund av omstruktureringar i branschen lämna-
des många ansökningar in om verksamhetstillstånd
att tillhandahålla investeringstjänster. Dessa berod-
de ofta på ändringar av bolagsstrukturen t.ex. för att
företagen ville effektivisera sin verksamhet eller bin-
da till sig nyckelpersoner. Nya verksamhetstillstånd
beviljades bland annat för kapitalförvaltning, för-
medling (vidarebefordran av order) och corporate
finance-verksamhet.

I tillsynen över investeringstjänster betonades vik-
ten av att aktörens interna kontroll och riskhante-
ring och framför allt compliance-funktionen fungerar
väl. I tillsynen över kapitalförvaltningsrutinerna
granskade FI private banking-tjänsternas utveckling
både i fråga om gamla aktörer och nya tillståndssö-
kande.

FATF utvärderade åtgärderna mot penningtvätt i Finland

I början av året utvärderade FATF åtgärderna mot
penningtvätt och terroristfinansiering i Finland.
Landanalysen utfördes av arbetsgruppen Financial
Action Task Force on Money Laundering (FATF). Ar-
betsgruppen noterade i sin rapport att den finländ-
ska lagstiftningen om bekämpning av penningtvätt
är tillfredsställande. Även om situationen i Finland
är rätt god, räknar rapporten upp en del saker som
inte fullt ut motsvarar FATF:s rekommendationer.
Om de rekommendationer som enligt FATF delvis
följs ("partially compliant") ska Finland lämna en
skriftlig lägesrapport under 2009.

FI får i FATF:s rapport positiva omdömen om verk-
samhet, standarder och webbplats. FI:s åtgärder mot
penningtvätt ansågs också vara gedigna. Arbetsgrup-
pen lade också fram en del förbättringsförslag.

FATF rekommenderar att FI:s befogenheter att över-
vaka att företagen under tillsyn följer lagen om pen-
ningtvätt preciseras. FI:s inspektioner av åtgärderna
mot penningtvätt ansågs vara för få. Enligt arbets-
gruppen var sanktionsbefogenheterna ändamålsen-
liga men antalet tilldelade sanktioner för lågt och
sanktionerna inte tillräckligt stränga. Rapporten på-
talar också det faktum att olika finländska tillsyns-
myndigheters regelgivnings- och sanktionsbefogen-
heter för närvarande inte är helt likvärdiga. FATF
uppmärksammar FI att i sina standarder ge mer detaljerade
regler om åtgärder mot penningtvätt och finansie-
ring av terrorism.

De omdömen och betyg som Finland fått är i lin-
je med utvärderingarna av de övriga nordiska län-
derna.

En stor del av de brister som FATF lyfter fram kom-
mer att korrigeras och åtgärdsförslagen att genom-
föras när det tredje penningtvättsdirektivet sätts i
kraft i Finland genom den nya lagen om penning-
tvätt under beredning i en arbetsgrupp tillsatt av in-
rikesministeriet. FI: standarder kommer att uppdateras
i enlighet med den nya lagen.

TILLSYN ÖVER INFORMATIONSSKYLDIGHETEN

Proaktiv och reaktiv tillsyn över informationsskyldigheten

För tillsynen över informationsskyldigheten har FI som primärt mål att säkerställa att investerarna alltid får tillgång till väsentlig och tillräcklig information för att kunna bilda sig en välgrundad uppfattning om värdepapperen och emittenterna. Som ett led i denna uppgift övervakar FI de noterade bolagens löpande och regelbundna informationsskyldighet. Kännetecknande för tillsynen är att den är proaktiv och reaktiv.

Ökat samråd med noterade bolag och andra marknadsaktörer

FI:s samråd med företrädare för noterade bolag och andra marknadsaktörer var livligt, framför allt kring olika regleringsprojekt. FI lade ut fler utkast till omarbetade och nya standarder på remiss – såväl i början som i slutet av beredningen – och fick också flera yttranden och kommentarer till dem än tidigare.

Som ny kutym införde FI möten med bolag som planerar börsintroduktioner. Tillsammans med ledningen och anställda som svarar för informationsgivningen i praktiken Igår FI igenom de planerade rutinerna för den löpande och regelbundna informationsgivningen och insideradministrationen. Responsen var positiv. Året efter en börsintroduktion bevakas bolaget extra effektivt.

Mot en riskbaserad tillsyn

Tyngdpunkten i övervakningen av informationsskyldigheten försköts alltmer i riktning mot en riskbaserad tillsyn. I kriterierna för en riskbaserad tillsyn betonas det noterade bolagets tillsynshistoria, branschtillhörighet, konjunktur- och omstruktureringsläge och ägarkoncentration samt bolagets storlek och dess inverkan på rutiner och kompetens i informationsgivningen. I den löpande tillsynen över informationsskyldigheten fokuserade FI också på bolag som gett resultatvarningar.

Ökad genomlysning av avgiftsstrukturerna

De strukturerade investeringsprodukterna fortsatte att öka i popularitet, och FI fortsatte sina satsningar på att förbättra genomlysningen av villkoren och prissättningen. Ett stort steg framåt togs i slutet av året när Suomen Strukturoitujen Sijoitustuotteiden yhdistys (föreningen för strukturerade investeringsprodukter i Finland) gav sina medlemmar rekommendationen att öppet redovisa struktureringskostnaderna. Största delen av emittenterna har börjat offentliggöra upplysningar om avgifterna i sitt marknadsföringsmaterial.

Eftersom en stor del av de strukturerade produkterna tillhandahålls gränsöverskridande i Finland med EU-pass, är det FI:s plikt att också i fortsättningen upplysa allmänheten om kännetecknen och riskerna med dessa produkter.

Inga väsentliga brister i marknadsföringsmaterialet i samband med värdepapperserbjudanden

FI upphörde med förhandsgranskningen av marknadsföringsmaterialet i anslutning till erbjudande och notering av värdepapper. Detta gällde dock inte marknadsföringsmaterial i anslutning till börsintroduktioner. Sommaren 2007 granskade FI genom stickprov marknadsföringsmaterial som gets ut efter att förhandsgranskningen upphört. I det marknadsföringsmaterial i anslutning till värdepapperserbjudanden som granskades upptäcktes inga väsentliga brister.

FI kommer också i fortsättningen att aktivt övervaka värdepappersmarknaden och förrätta liknande temagranskningar.

Lagstiftningsprojekt om informationsskyldigheten

Ändringen av värdepappersmarknadslagen på grund av öppenhetsdirektivet och finansministeriets förordningar om regelbunden informationsskyldighet för värdepappersemittenter och flaggningskyldighet för aktieägare trädde i kraft i den 15 februari 2007. På grund av lagändringen fokuserades arbetet på regelgivning, utarbetande av standard 5.1 om re-

gelbunden informationsskyldighet och uppdatering av standard 5.2b om informationsskyldighet för börsnoterade bolag och aktieägare.

TILLSYN ÖVER FINANSIELL INFORMATION

Redovisningstillsynen inriktas på noterade bolag, banker och andra företag under tillsyn

Syftet med redovisningstillsynen är att främja en högklassig och öppen informationsgivning till stöd för investerarna i deras beslut. Dessutom eftersträvas en samordnad tillämpning av de internationella redovisningsstandarderna (IFRS).

Redovisningstillsynen omfattar noterade bolag i Finland och företag vars aktier avses bli föremål för allmän handel. Vid början av 2007 utsträcktes tillsynen till emittenter av obligationslån. Tillsynen omfattar också den finansiella informationen från företagen under tillsyn, bland annat värdepappersföretagen och kreditinstituten.

Redovisningstillsyn över enskilda bolag

I redovisningstillsynen tillämpar FI tillsynsmetoder enligt CESR:s standarder. Enligt dessa ska tillsynen vara riskbaserad och bolagen ska väljas för granskning utgående från riskerna. Riskerna bedöms dels utifrån interna faktorer i bolaget, dels utifrån de effekter eventuella redovisningsfel haft på marknadsförtroendet för bolaget.

För redovisningstillsynen valde FI ut 20 bolags årsredovisningar 2006. Urvalskriterierna var bland annat bolagets marknadsvärde, branschtillhörighet, finansiella ställning och FI:s observationer. Bolagen representerade skogsindustrin, IT-sektorn, livsmedelsindustrin och kommunikationsbranschen. Av de årsredovisningar som FI gick igenom väckte ungefär hälften frågor som ledde till begäran om ytterligare upplysningar eller uppmaningar att förbättra årsredovisningen.

En undersökning visade att den finansiella rapporteringen från noterade bolag utvecklats, men förbättringar påkallades fortfarande

FI undersökte även den finansiella rapporteringen för 2006 från 80 noterade bolag. Undersökningens resultat offentliggjordes i oktober 2007. Ett av syftena med undersökningen var att bedöma om bolagen hade utvecklat sin finansiella rapportering inom de delområden som FI hade påtalat vid sin undersökning av den finansiella rapporteringen för 2005. Delområdena var utformning av finansiella rapporter, företagsförvärv, nedskrivningsprövning av goodwill, aktierelaterade incitamentsprogram och segmentrapportering. Ett annat syfte var att få information och bedöma tillämpningen av de centrala bestämmelser som reglerar nedskrivningsprövningar i IAS 36.

Koncernredovisningarna år 2006 var utförligare än året innan i fråga om såväl redovisningsprinciper som andra noter. Noterna om nedskrivningsprövningar av goodwill och om aktierelaterade incitamentsprogram hade förbättrats jämfört med 2005. Däremot hade bolagen inte i någon större utsträckning ändrat sin segmentrapportering eller förbättrat sina noter om företagsförvärv. FI ansåg att dessa delområden borde vidareutvecklas i en öppnare riktning.

Nedskrivningsprövningar är en viktig del av noterade bolags bokslutsprocess och därför undersökte FI tillämpningen av de centrala bestämmelser som reglerar nedskrivningsprövningar i IAS 36. Tillämpningen av standarden är en krävande uppgift och därför varierade de praktiska lösningarna mellan olika bolag. Undersökningen gav FI den uppfattningen att bolagen vid sin definition av kassagenererande enheter inte alltid varit noggranna när de bedömt inbetalningarnas oberoende av andra enheters kassaflöden. FI ansåg också att bolagen behöver förbättra sin bevakning av indikationer på nedskrivningsbehov. De lösningar bolaget har valt kan påverka resultaten av nedskrivningsprövningen och tillgångarnas balansvärde.

FI har som mål att främja tillgången på högklassig finansiell information för marknaden till stöd för investerarna i deras beslut. Det är viktigt att bolagen i arbetet med att förbättra den finansiella rap-

porteringen tar till sig de observationer som gjordes vid denna undersökning. FI kommer även i fortsättningen att befatta sig med dessa frågor som ett led i redovisningstillsynen över enskilda bolag.

Värderingen av bankernas lånefordringar behöver utvecklas

FI undersökte de största bankernas redovisningsprinciper för lånefordringar och noterade att de delvis grundade sig på kapitaltäckningsreglerna. Nedskrivningarna var inte alltid i överensstämmelse med IAS 39 beroende på skillnaderna mellan IFRS-bestämmelserna och kapitaltäckningsreglerna. FI har gett de granskade bankerna var för sig sina synpunkter och anvisningar för utvecklingsarbetet.

Skillnader i redovisning av uppskjutna skatteskulder vid förvärv av förvaltningsfastigheter

FI undersökte hur bolag som ägnade sig åt fastighetsinvesteringar hade redovisat uppskjutna skatteskulder vid fastighetsförvärv i sina bokslut. Av undersökningen framgick det att bolagen hade tillämpat IAS 12 *Inkomstskatter* på olika sätt. Dessutom noterade FI att tillämpningen av IFRS 3 *Rörelseförvärv* varierade i fråga om vilka fastighetsförvärv som hade klassificerats som rörelseförvärv och vilka som förvärv av tillgångar. Skillnader i redovisningsmetoder gör det väsentligt svårare att jämföra finansiell information mellan olika bolag i samma bransch. IASB väntas ändra och precisera bestämmelserna om inkomstskatter och företagsförvärv.

Tillsynsdatabas bidrar till en samordnad tillämpning av IFRS-standarder

Viktiga beslut om redovisningstillsynen registreras i en tillsynsdatabas som en arbetsgrupp inom CESR har tillgång till. Sådana beslut offentliggjordes i april och december och kommer att offentliggöras regelbundet i fortsättningen. Syftet är att marknadsaktörerna ska få information om de europeiska tillsynsmyndigheternas punktinsatser.

TILLSYN ÖVER VÄRDEPAPERSHANDELN

Gränsöverskridande handel och orderkedjor kräver ofta utredning

Internationaliseringen gör att orderkedjorna i den gränsöverskridande handeln nästan undantagslöst måste utredas. FI har ytterligare fördjupat sitt samarbete med utländska myndigheter och varit med och utvecklat samarbetet mellan utländska myndigheter. Det nordiska myndighetssamarbetet har löpt smidigt.

Samarbetet mellan FI och Helsingforsbörsens marknadsövervakning har varit fortsatt gott. Samarbetets betydelse accentueras när misstankar om kursmanipulation undersöks. Liksom under 2006 utreddes framför allt sådana fall där uppdragsgivaren var en privatinvestor och uppdragen hade lämnats via fondhandlars onlinetjänster.

Under 2007 fick FI 5 (11) anmälningar från fondhandlare om misstänkta värdepapperstransaktioner eller andra transaktioner och 15 (15) anmälningar från Helsingforsbörsen om handelsförfarandet. FI noterade att anmälningarna var få.

Utspridd aktiehandel är en utmaning för tillsynssystemen

Det faktum att MiFID möjliggör handel med finansiella instrument över hela Europa och även utanför reglerade handelsplatser ställer tillsynen och övervakningssystemen inför nya utmaningar. Transaktionerna på dessa nya, alternativa marknadsplatser övervakas av tillsynsmyndigheter.

Inom hela EU krävs att transaktionsrapporteringsystem (TRS) införs för övervakning av värdepappershandeln. Också FI har tagit fram ett nytt transaktionsrapporteringsystem. Det har utvecklats i samarbete med tillsynsmyndigheterna i de andra nordiska länderna och Litauen.

Samarbetet syftade till att ta fram så enhetliga rapporteringskrav som möjligt avseende innehåll och

teknisk utformning för fondhandlarna inom området. Det senare målet har i stort sett nåtts medan det förra har visat sig vara en större utmaning än väntat: varken i de nordiska länderna eller på annat håll i Europa har man fullt ut lyckats harmonisera transaktionsrapporteringskraven. Ett annat mål, som också uppnåddes, var kostnadsbesparingar för både tillsynsmyndigheter och rapportörer. Nordic Baltic TRS-samarbetet leddes av svenska Finansinspektionen.

Det nya transaktionsrapporteringsystemet AKVA tar emot transaktionsuppgifter från alla fondhandlare som utför kundorder i Finland och från utländska fondhandlars filialer i Finland. Dessutom utväxlar AKVA dagligen transaktionsuppgifter med de europeiska tillsynsmyndigheternas system för informationsutbyte TREM. Uppgifter om exempelvis fjärrmedlemmars avslut får FI via motsvarande system för informationsutbyte i fjärrmedlemmarnas hemländer.

Transaktionsrapporteringskraven utfärdades den 26 oktober i och med utgivningen av standard RA5.1 om transaktionsrapportering och dess bilaga med anvisningar för elektronisk rapportering.

Rapporteringen inleddes enligt den ursprungliga tidsplanen den 1 november 2007. Till en början gällde rapporteringen alla kontantinstrument och vissa derivat och kompletteras under 2008 i hela Europa.

Råd för personer i insynsställning

FI svarade på marknadens önskemål om ytterligare vägledning för personer i tillsynsställning genom att ta fram *Tio råd om insiderhandel*. Marknaden har tagit väl emot råden och anser att de på ett komprimerat sätt beskriver vad insiderpersoner bör beakta i sin handel. Råden offentliggjordes i juni.

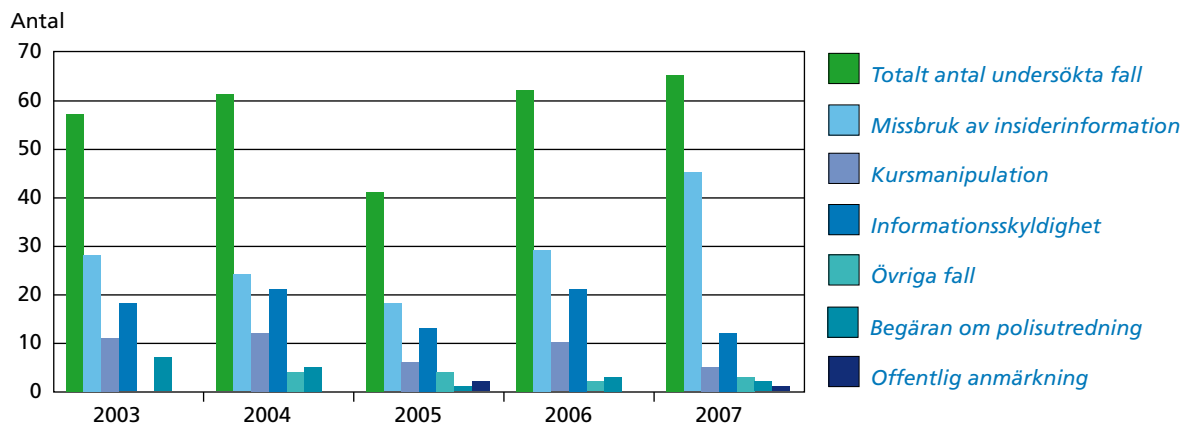
MISSTÄNKTA FALL AV MISSBRUK OCH FÖRELAGDA ADMINISTRATIVA PÅFÖLJDER

Antalet misstänkta fall av värdepappersmarknadsmissbruk i stort sett oförändrat

FI begärde polisutredning i två fall 2007 (tre fall 2006). Utredningarna gällde missbruk av insiderinformation. FI tilldelade ett företag en offentlig anmärkning för försummelse av informationsskyldigheten. FI samarbetade liksom under tidigare år med polisen och åklagarmyndigheterna.

Under året undersöktes 65 misstänkta fall (62 fall 2006). Av dessa gällde 45 (29) misstänkt missbruk av insiderinformation, 5 (10) misstänkt kursmanipulation och 12 (21) misstänkt försummelse av informationsskyldigheten. Dessutom undersökte FI 3 (2) fall av annan typ, och de gällde främst marknadsuppförande.

Tillsynsfall på värdepappersmarknaden undersökta av Finansinspektionen 2003–2007

Källa: Finansinspektionen

TILLSYN ÖVER VÄRDEPAPPERSMARKNADENS INFRASTRUKTUR

OMX-koncernen föremål för strukturaffärer

Infrastrukturen på den finländska värdepappersmarknaden upprätthålls av OMX Nordic Exchange Helsinki Oy, som hör till OMX-koncernen, och Värdepapperscentralen i Finland Ab, som hör till NCSD-koncernen. Eftersom bägge koncernerna bedriver verksamhet i flera länder utövas tillsynen i samarbete med de nordiska tillsynsmyndigheterna.

Året präglades av budgivningen om OMX AB, som äger OMX Nordic Exchanges Group Ltd och OMX Nordic Exchange Helsinki Oy.

Amerikanska Nasdaqs holdingföretag Nasdaq Stock Market, Inc. lämnade i maj ett offentligt uppköpserbjudande avseende OMX-koncernens svenska holdingföretag OMX AB. I augusti lämnade Borse Dubai, som är holdingföretag till två Dubaibörsen, sitt bud på OMX. Senare ingick de konkurrerande budgivarna ett samarbetsavtal som ger Nasdaq majoriteten i OMX och Borse Dubai en femtedel av aktierna i Nasdaq.

Eftersom OMX Nordic Exchange Helsinki Oy bedriver börsverksamhet i Finland, krävdes FI:s godkännande till såväl Nasdaqs som Borse Dubais indirekta aktieinnehav i Helsingforsbörsen. FI meddelade under hösten att den inte motsatte sig vare sig Nasdaqs eller Borse Dubais förvärv av OMX.

Strukturaffärerna i OMX-koncernen, som sannolikt slutförs i början av 2008, kräver att tillsynssamarbetet om OMX utsträcks också utanför de nordiska länderna. I detta syfte har diskussioner inletts mellan de nordiska tillsynsmyndigheter som utövar tillsyn över OMX och den amerikanska tillsynsmyndigheten SEC. I fortsättningen måste tillsynen inriktas på de potentiella effekterna av strukturaffärerna på organisationen av börsens verksamhet.

Inga större förändringar i Värdepapperscentralens verksamhet

Finlands Värdepapperscentral Ab har sedan slutet av november 2004 varit ett helägt dotterbolag till svenska VPC AB. Bolagen bildar tillsammans NCSD-koncernen (Nordic Central Securities Depository).

Tillsynen över Värdepapperscentralen i Finland utövas i nära samarbete med Finlands Bank.

FI fortsatte 2007 att följa Nordic Single-projektet för samordning av de interna arbetsrutinerna i NCSD-koncernen. Projektets mål är att samordna rutinerna för clearing och avveckling av värdepapper i Finland och Sverige.

Nyhetsbrevet Markkinat tjänar de noterade bolagens informationsbehov

FI:s avdelning för marknadstillsyn fortsatte 2007 att ge ut det elektroniska nyhetsbrevet *Markkinat* (på finska) per e-post till prenumeranterna. Det behandlar aktuella frågor kring reglering och marknadstillsyn ur tillsynsmyndighetens, de noterade bolagens och andra marknadsaktörers synvinkel. *Markkinat* kom ut tre gånger under 2007. Två var temanummer: februarinumret tog upp frågor i anslutning till genomförandet av öppenhetsdirektivet och juninumret innehöll råd om insiderhandel.

Reglering

Finansinspektionens regleringsverksamhet omfattar både egen regelgivning (standarder i föreskriftssamlingen) och medverkan i lagberedningen i Finland och EU. Inom EU deltar FI i tillsynskommittéerna på nivå 3. På det nationella planet deltar representanter för Finansinspektionen i lagberedningsgrupper under olika ministeriers ledning.

Målet för verksamheten är att främja harmoniseringen av regelverk och tillsynspraxis inom EU, att sörja för att Finansinspektionens egen regelgivning är tydlig och inriktad på väsentliga frågor och att bidra till utvecklingen av en ansvarfull självreglering.

Hänt 2007

- ❖ *EU:s strategi för finansiella tjänster för att skapa en fungerande och fullt ut integrerad inre marknad trädde i kraft*
- ❖ *MiFID, direktivet om marknader för finansiella instrument, införlivades i standarder, tillsynen och tillståndsprövningen*
- ❖ *Basel II-reglerna började tillämpas*
- ❖ *En samarbetsmodell som bygger på multilaterala tillsynsgrupper (tillsynskollegier) tog form mellan tillsynsmyndigheterna i EU*
- ❖ *Nya marginaltexter infördes i standarderna för att förtydliga graden av bindande verkan*

I sikte 2008

- ❖ *För den principbaserade regleringen söks konkreta rutiner*
- ❖ *Harmoniseringen av reglering och tillsynspraxis i EU fortsätter*
- ❖ *Kapitaltäckningsdirektivet omarbetas, bl.a. bestämmelserna om hemlands- och värdlandstillsyn, för att bättre svara mot den internationella bankverksamhetens nuvarande struktur och tillsynsbehov*
- ❖ *Införlivandet av CESR:s och CEBS nivå 3-regler i Finansinspektionens standarder fortsätter*

Effektiviseringen av tillsynen och införandet av strategin för finansiella tjänster fortsatte på EU-nivå

Kommissionens strategi för finansiella tjänster går främst ut på att skapa en fungerande och helt integrerad inre marknad i EU. EU har inriktat sig på att genomföra strategin för finansiella tjänster och riktlinjerna i Francqrapporten, som godkänts av Ekofin, och förbättra Lamfalussymodellens funktionalitet (beskriven i verksamhetsberättelsen 2006). Tillsynskommittéerna spelar en central roll i genomförandet och tyngdpunkten i deras arbete håller på att förflyttas från reglering till effektivisering av tillsynssamarbetet och harmonisering av tillsynspraxis mellan hemlands- och värdlands-

myndigheterna. Att reglerna tillämpas samordnat och tillsynspraxis harmoniseras följs genom jämförelser av olika länders praxis. För detta arbete har tillsynskommittéerna, CEBS och CESR, tillsatt s.k. granskningspaneler (Peer Review Panel). Dessutom har CEBS och CESR infört medlingsmekanismer.

Översynen av föreskriftssamlingen nästan klar

Införlivandet av direktivet om marknader för finansiella instrument, MiFID, i FI:s standarder dominerade inspektionens egen regelgivning. Den översyn av föreskriftssamlingen som inled-

des 2002 är nu nästan klar. Frånsett några enstaka standarder har de standarder som ska ingå i den nya föreskriftssamlingen nu getts ut. Regelgivning- en präglas i fortsättningen av underhåll av exis- terande reglering och införlivande av CESR:s och CEBS nivå 3-regler i FI:s standarder. Beredningen av standarderna har byggt på ökad dialog med oli- ka aktörer.

Arbete för multilaterala tillsynsgrupper

Finansinspektionen har som aktiv medlem i CEBS och CESR medverkat i att ta fram nivå 3-regler och skapa och genomföra gemensamt överenskom- na metoder för att effektivisera tillsynen. För till- synen av gränsöverskridande konglomerat anser FI multilateralt samarbete i tillsynsgrupper vara det bästa alternativet. CEBS har presenterat en till- synsmodell där alla relevanta tillsynsmyndighe- ter för bolagen i gränsöverskridande konglomerat deltar i den övergripande tillsynen av konglomera- ten. Dessutom har tanken förts fram att modellen skulle tillämpas inte bara på koncerner med dot- terbolagsstruktur utan även vid tillsynen av banker som är filialer. Idén antogs på hösten för utveck- lingen av samarbetet vid tillsynen av gränsöver- skridande konglomerat. De ändringar i hemlands- och värdlandstillsynen i EU:s regelverk som FI fö- reslagit började behandlas som en del av översy- nen av kapitaltäckningsdirektivet i slutet av året. Avsikten med de föreslagna ändringarna är bland annat att befästa de multilaterala tillsynsgrupper- nas ställning och värdlandets roll i tillsynen av gränsöverskridande konglomerat inklusive vikti- ga filialer.

Frågan hur kostnaderna för tillsynssamarbetet, ex-empelvis delegeringen av uppgifter, ska täckas är ännu olöst. Eventuellt krävs det ändringar i den nationella lagstiftningen. Tillsynsmyndigheternas be- fogenheter är inte på alla områden tillräckligt har- moniserade för att samarbetet skulle kunna fungera på effektivast möjliga sätt. Man har nu insett pro- blemen även på politisk nivå i EU. Kommissionen kommer under 2008 att undersöka skillnaderna mellan tillsynsbefogenheterna för att definiera en adekvat miniminivå för de befogenheter som varje tillsynsmyndighet måste ha för att kunna arbeta ef- fektivt.

Mot principbaserad reglering

I regleringsverksamheten söks praktiska sätt att förbättra regleringens kvalitet och minska detalj- rikedomen och nationella skillnader. Principbase- rad reglering vinner nu terräng. Följaktligen sätts fokus på mål och slutresultat och inte så mycket på metoder. Det innebär också att regleringen kan tillämpas på olika sätt exempelvis beroende på fö- retagens storlek och verksamhetsområde. En prin- cipbaserad reglering bidrar för sin del till att öka konkurrensförmågan och innovativiteten på mark- naden.

För den principbaserade regleringen och princi- pen om bättre lagstiftning har sökts konkreta meto- der. Bland annat ökar behovet av tolkningar och til- läpningsråd. De nya marginaltexterna (norm och tillämpningsråd/-exempel) som infördes i standar- derna i föreskriftssamlingen under året klarlägger vad FI har utfärdat med stöd av sina normgivnings- befogenheter och gör det möjligt att ge praktiska til- läpningsråd åt företag under tillsyn av olika stor- lek och typ. Enligt kommentarer från marknaden har man dock ännu inte helt insett nyttan av de nya marginaltexterna.

TILLSYNSKOMMITTÉERNAS VERKSAMHET

Central roll för CEBS i samordningen av tillsynspraxis

Europeiska banktillsynskommittén (Committee of European Banking Supervisors, CEBS) ska bidra till samordningen av bankernas tillsynspraxis, ge kom- missionen råd och främja samarbetet och informa- tionsutbytet mellan tillsynsmyndigheterna.

Andra viktiga mål för CEBS är att göra EU:s till- synssystem kostnadseffektivt och förbättra den gränsöverskridande tillsynen. I EU-kommissionens strategi för finansiella tjänster (*White Paper of the Commission on Financial Services Policy 2005–2010*) betonas vikten av en samordnad tillämpning av kapitaltäckningsreglerna i den dagliga tillsynen. Vidare ska samarbetet i kommittéerna på nivå 3 främjas.

FI deltar i CEBS huvudmöten och i CEBS styrelse (Bureau). Vidare medverkar FI i arbetsgrupperna Groupe de Contact, EGCR (Expert Group on Capital Requirements) och EGFI (Expert Group on Financial Information).

FI prioriterar mål som främjar samordningen av tillsynspraxis, utvecklingen av den gränsöverskridande tillsynen och ökad krishanteringsberedskap. Viktiga är även frågor som rör tillsynen av likviditetsrisker och kapitaltäckningsregleringen.

Samordning av tillsynspraxis under arbete

CEBS bidrar till en samordnad tillämpning av kapitaltäckningsdirektivet och CEBS vägledning genom att införa självvärdering för tillsynsmyndigheterna och dithörande Review Panel-verksamhet där även FI deltar. För medling vid eventuella tvister mellan olika tillsynsmyndigheter skapades under året en medlingsmekanism (mediation mechanism).

Utvecklingen av en samordnad tillsynspraxis fortsatte särskilt i en arbetsgrupp under Groupe de Contact där Finansinspektionen aktivt medverkade. Arbetsgruppen beredde principer för tillsynen av gränsöverskridande konglomerat. Principerna ska styra det praktiska arbetet i tillsynskollegierna (college of supervisors). En avtalsmall för samarbetet vid tillsynen av gränsöverskridande konglomerat blev klar.

Groupe de Contact söker utveckla principer och fungerande lösningar för delegering av uppgifterna mellan hemlands- och värdlandsmyndigheterna. Att delegeringen av uppgifter är välfungerande och att delegering kan användas i större utsträckning än hittills är viktigt för utvecklingen av tillsynskollegiernas arbete. FI medverkade i utredningen av delegeringsfrågor och framtagningen av förslag till riktlinjer för delegeringen.

Gemensamma modeller för tillsynsmyndigheternas samlade kapitalbedömningar

Frågor som rör tillsynen inom pelare 2 i Basel II och samordning av tillsynspraxis har hamnat starkt i fo-

kus under året. En arbetsgrupp under Groupe de Contact söker finna gemensamma modeller för tillsynsmyndigheternas samlade kapitalbedömningar (SREP) så att alla företag under tillsyn behandlas så likvärdigt som möjligt. Arbetsgruppen bereder förslag och preciserande tolkningar om tillsynen inom pelare 2, bl.a. bedömning av modellerna för ekonomiskt kapital, behandling av diversifieringsnyttan, stresstester och kapitalallokering. FI deltar aktivt i arbetsgruppens verksamhet.

Ökad fokus på hanteringen av likviditetsrisker

En arbetsgrupp under Groupe de Contact utredde nuläget inom regleringen av likviditetsrisker och eventuella brister i regleringen i EU. Arbetsgruppen utarbetar svar på EU-kommissionens begäran om råd avseende regleringen av likviditetsrisker och söker skapa gemensamma principer för tillsynen av likviditetsrisker i EU. Arbetet fortsätter på våren 2008.

CESR utvecklar det praktiska tillsynsarbetet

Också i Europeiska värdepapperstillsynskommitténs (CESR) verksamhet ligger tyngdpunkten på utveckling av det praktiska tillsynssamarbetet. Färdig att införas är redan medlingsmekanismen (mediation) för handläggning av tvister mellan medlemmarna. Självvärderingen (peer review) av medlemmarnas praxis sker via CESR:s granskningspanel (Review Panel). Vidare söker man genom gemensam utbildning och personalutbytesprogram skapa en alltmer enhetligare tillsynspraxis. CESR utarbetar tillsammans med CEBS och CEIOPS ett gemensamt utbildningsprogram.

De viktigaste CESR-projekten 2007 var förberedelserna för genomförandet av MiFID, utvecklingen av tillsynen av placeringsfonder och genomförandet av öppenhetsdirektivet.

Granskningspanelens arbete befästes under året. Panelens nya arbetsordning och reglerna för medlemmarnas självvärdering godkändes.

CESR publicerade en analys av utövandet av befogenheterna enligt marknadsmissbruks- och pro-

spektdirektiven. Analysen visade att värdepappers-tillsynsmyndigheternas tillsyns- och sanktionsbe-fogenheter inte är på samma nivå i de olika EES-länderna och att de inte till alla delar genomförts i alla medlemsländer. För Finlands del konstaterades brister bland annat i fråga om tillgången till teleövervakningsuppgifter och frysningen av tillgångar.

De ständiga arbetsgrupperna CESR-Fin och CESR-Pol fortsatte sitt intensifierade arbete. Verksamheten i CESR-Fin som är inriktad på redovisningstill-syn fokuserade på behandlingen vid tillsynsmyndigheternas möten (EECS) av aktuella frågor som rör de olika ländernas redovisningstillsyn och på utveckling av databasen över tillsynsbeslut. CESR-Fin gjorde också en bedömning av motsvarighe-ten av redovisningsnormerna i tredje land med IFRS och genomförde samarbetsprogrammet CESR-SEC. CESR-Fin publicerade i slutet av året en rapport om tillsynsmyndigheternas erfarenheter av tillsynen av de första IFRS-boksluten. CESR-Pol har i allt högre grad inriktat sitt arbete på en samordnad tillämpning av marknadsmissbruksdirektivet. Arbetsgrup-pen har tillsatt en särskild undergrupp där man ut-byter information om tvivelaktiga metoder som tillämpas på marknaden.

NATIONELLA LAGSTIFTNINGSGREFFER

Ny lagstiftning om kreditinstitutsverksamhet

Den nya kreditupplysningslagen, som trädde i kraft vid början av november 2007, föranledde ändringar i bankernas avtalsvillkor, särskilt i kreditvillkoren och säkerhetsförbindelserna.

I den tredje fasen av översynen av utsökningslagen gavs bestämmelser om slutlig preskription av fordringar. Bestämmelserna trädde i kraft den 1 januari 2008. Nya bestämmelser om preskription av skulder trädde i kraft redan den 1 januari 2004 men med en övergångsperiod på tre år, så de första preskriptionerna enligt lagen skedde vid början av 2007. De nya bestämmelserna väntas påskynda indrivningen av fordringar och förkorta indrivningsprocesserna hos företagen under tillsyn.

Vid början av november trädde även lagen om in-tressebevakningsfullmakt i kraft. Samtidigt gjordes ändringar i lagen om förmyndarverksamhet. Ge-nom att skriva en intressebevakningsfullmakt kan man i förväg utse en person som befullmäktigas att sköta ens angelägenheter i det fall att man inte själv kan sköta dem. Fullmakterna väntas underlätta och förenkla skötseln av bankärenden.

Lagstiftningen om insättningsgaranti ändrades i sluet av december 2007. Se insättningsgarantifrågor på sidan 21.

Genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument, MiFID, genom FI:s standarder

Direktivet om marknader för finansiella instrument, MiFID, och kommissionens kompletterande direktiv sattes i kraft nationellt den 1 november 2007. Detta skedde delvis genom FI:s standarder.

Kriterierna för intern styrning i ny standard

Finansinspektionens standard om intern styrning och organisation av verksamheten syftar till att fastställa de kriterier för intern styrning och organisation av verksamheten som ska följas för att säkerställa att företagen under tillsyn leds professionellt och enligt sunda och försiktiga principer. Ett viktigt syfte är att företagen under tillsyn ska ha en effektiv och välfungerande riskhantering och intern kontroll.

Standarden innehåller MiFID-direktivets bestämmelser om organisation av verksamheten. I standarden finns ett avsnitt som tillämpas endast på institut som tillhandahåller investeringstjänster. I detta avsnitt om organisation av verksamheten ingår bestämmelser om hantering av intressekonflikter, privata transaktioner, skydd av kundmedel, bevarande av uppgifter och klagomålshantering.

Eftersom standarden tillämpas på institut och verksamheter av olika typ har instituten getts möjlighet att beakta verksamhetens art, omfattning och komplexitet och eventuella andra faktorer av betydelse när de beslutar om ett ändamålsenligt och effek-

tivt sätt att uppfylla syftet med standarden i sin egen verksamhet.

Utläggning av viktiga funktioner ska anmälas på förhand

Standarden om utläggning av verksamhet och den tillhörande rapportstandard som getts ut för kreditinstitut, värdepappersföretag, fondbolag och fondbörser hänför sig till det nationella genomförandet av MiFID-direktivet.

Regleringen och tillsynen gäller utläggning av funktioner som är viktiga för verksamheten. Ett nytt inslag i utläggningen är anknutna ombud. Vissa investeringstjänster får läggas ut endast till sådana ombud. Tillståndspliktig verksamhet får i regel läggas ut endast till uppdragstagare som är auktoriserade att utföra tjänsten. Utläggning av viktiga funktioner ska anmälas till FI på förhand.

MiFID-ändringar i standarderna om uppföranderegler och marknadsföring

I standarden om uppföranderegler och standarden om marknadsföring gjordes ändringar som föranleddes av kommissionens direktiv 2006/73/EG som kompletterar MiFID. Ändringarna gäller uppföranderegler för investeringstjänster och marknadsföring av investeringstjänster och finansiella instrument. Standarden om uppföranderegler har utökats med ett nytt avsnitt om investeringstjänster som behandlar bland annat institutens informationsskyldighet och utredningsplikt samt skyldighet att omsorgsfullt utföra kundorder om köp av värdepapper eller andra finansiella instrument (best execution). Standarderna beaktar också CESR:s rekommendationer om incitament och vägledning på nivå 3 för bästa utförande av order.

Tydligare definitioner av tillåtna tillgångar i placeringsfonder

Kommissionen antog i mars ett s.k. nivå 2-direktiv (2007/16/EG) som främst är avsett att förtydliga vad som avses med tillåtna tillgångar i fonder enligt direktivet. Direktivet har hittills gett upphov till varierande tolkning bl.a. i fråga om användning av

kreditderivat och fonder av sluten typ. Det nya direktivet förtydligar de kriterier enligt vilka ett finansiellt instrument anses innefatta en derivatkomponent. Det klarlägger också rätten att inneha penningmarknadsinstrument som inte omsätts på en reglerad marknad och preciserar kännetecknen på placeringsfonder som efterbildar index. Direktivet ger noggrannare kriterier även för finansiella derivat och indexderivat.

Direktivet genomförs i Finland genom förordning av statsrådet. Det nationella genomförandet ska ske senast den 23 mars 2008. Förordningen väntas träda i kraft i juli 2008.

Lagen om fastighetsfonder trädde i kraft, ännu inga nya fastighetsfonder

Ändringarna i lagen om fastighetsfonder och lagen om placeringsfonder trädde i kraft den 1 maj 2007. Trots ett stort förhandsintresse på marknaden bildades ingen fond enligt de nya bestämmelserna under 2007. Även om lagen söker beakta specialbehoven i en fond som huvudsakligen investerar i fastigheter är frågor som rör fondens likviditet, såsom beräkning och offentliggörande av värdet och hantering av teckning och inlösen, fortfarande en utmaning.

Det förenklade fondprospektet ändras

Investment Management Expert Group (IMEG) har tagit fram ett utkast till ett prospekt, Key Investor Information (KII), som ska ersätta det förenklade fondprospektet. Avsikten har varit att skapa ett harmoniserat, kortfattat och informativt prospekt som bättre tjänar investerarnas informationsbehov. Samtidigt främjas den gränsöverskridande verksamheten då möjligheterna att ställa nationella krav på prospektet minskar. Utkastet är ute på första remiss.

Det som särskilt varit föremål för diskussion är förslaget att införliva en syntetisk riskindikator i KII. Tanken är att utöver en riskbeskrivning i ord presentera ett nyckeltal som beräknas enligt en avtalad formel och som investerarna kan använda vid jämförelser av risknivån i olika fonder. I övrigt skulle prospektet på rubriknivå ha i stort sett samma innehåll

som det nuvarande förenklade fondprospektet men omfatta endast två sidor. I en del medlemsländer har prospektet varit mångdubbelt längre.

Ändrat anmälningsförfarande när fondföretagsdirektivet ses över

Översynen av fondföretagsdirektivet (85/611/EES, UCITS) inleds 2008. Den är främst inriktad på att försnabba och förenkla anmälningsförfarandet. Andra aktuella frågor är fondföretagens EU-pass (Management Company Passport), dvs. verksamhetsförutsättningar i andra medlemsländer, gränsöverskridande fusioner, gemensamma fonder (pooling), omarbetning av det förenklade fondprospektet och samarbetet mellan tillsynsmyndigheterna.

Kraven på kundkontroll preciseras när tredje penningtvättsdirektivet sätts i kraft i Finland

Penningtvättsreglerna ses över när EU:s tredje penningtvättsdirektiv genomförs i Finland. För företagen under tillsyn och andra branscher som omfattas av penningtvättslagstiftningen innebär ändringarna mer detaljerade krav än förut på skyldigheten att känna till kundens och dess ägares verksamhet. För hantering av riskerna i kundrelationer, produkter och tjänster ska kunderna riskklassificeras. För kundrelationer med hög risk, t.ex. gränsöverskridande korrespondentförbindelser och politiskt inflytelserika personer, ska rutinerna effektiviseras (enhanced due diligence). Vidare krävs kontinuerlig riskbaserad uppföljning av kundrelationer och transaktioner. Även existerande kundrelationer ska analyseras och kundinformationen vid behov uppdateras för att motsvara de nya kraven.

Registreringsplikt för företag som tillhandahåller valutaväxling, betalningsöverföringstjänster och företagstjänster

Regleringen och övervakningen av företag som tillhandahåller valutaväxling, betalningsöverföringstjänster och företagstjänster effektiviseras. Dessa företag ska enligt den nya lagen om penningtvätt registrera sig hos länsstyrelsen i Södra Finlands län.

Länsstyrelsen ska löpande säkerställa att dessa företags ägare och ledning är lämpliga och tillförlitliga. Dessutom föreslås att registermyndigheten ska få utökade övervakningsbefogenheter och befogenheter att få uppgifter. När tillhandahållandet av betalningstjänster blir tillståndspliktigt läggs betalningsöverföringsföretagen under Finansinspektionens tillsyn före utgången av 2009.

Fortsatt översyn av IFRS-reglerna

Det internationella redovisningsorganet (International Accounting Standards Board) har fortsatt att omarbeta IFRS-standarderna. Under året gjordes viktiga ändringar i flera standarder, bl.a. i standarderna om rörelseförvärv och utformning av finansiella rapporter. Godkännandet i EU av den nya segmentrapporteringsstandarden föregicks av en påverkansbedömning som initierats av Europaparlamentet. Det var första gången ett sådant förfarande tillämpades innan en standard antogs som regelverk för europeiska noterade bolag. Den nya standarden och ändringarna i de andra standarderna träder i kraft 2009.

Det inofficiella diskussionsforum (Roundtable) som EU-kommissionen öppnade 2006 för att bidra till en samordnad tillämpning av standarderna sammanträdde två gånger under året.

Tillämpning av IFRS-reglerna i USA

Syftet med samarbetet mellan IASB och amerikanska FASB (Financial Accounting Standards Board) för att samordna redovisningsreglerna var att få den amerikanska värdepapperstillsynsmyndigheten SEC (Securities Exchange Commission) att slopa kravet på att utländska bolag som tillämpar IFRS-standarderna måste göra en avstämning mot US GAAP.

SEC beslutade i november att utländska bolag får upprätta sina finansiella rapporter enligt IASB:s IFRS-standarder utan omräkningskyldighet. Samtidigt har också beretts ett förslag enligt vilket amerikanska bolag skulle få upprätta sina finansiella rapporter enligt IFRS-standarderna i stället för enligt US GAAP.

Öppenhetsdirektivet nationellt i kraft i februari

Det s.k. öppenhetsdirektivet (2004/109/EG) om regelbunden informationsskyldighet för värdepappersmittenter, aktieägarnas flaggningskyldighet och spridning och tillgänglighållande av meddelanden till investerarna sattes i kraft nationellt den 15 februari 2007. Vid ikraftsättandet beaktades även det genomförandedirektiv som kommissionen antog den 8 mars 2007.

Kommissionen gav vidare i oktober en rekommendation om minimikraven på den lagring av meddelanden som avses i öppenhetsdirektivet och utveckling av nätverket av sådana lager.

Ändringar i standarderna för noterade bolag

Finansinspektionens omarbetade standarder 5.2a och 5.2c och den ändrade standarden 5.2b trädde i kraft den 1 februari 2007. Standarden om erbjudande och börsnotering av värdepapper (5.2a) reviderades så att den motsvarar ändringarna i värdepappersmarknadslagen på grund av genomförandet av prospektivdirektivet, som trädde i kraft den 1 juli 2005. Revideringen av standarden om offentligt uppköpserbjudande och budplikt (5.2c) och standarden om informationsskyldighet för börsnoterade bolag och aktieägare (5.2b) föranleddes åter av en ändring i värdepappersmarknadslagen den 1 juli 2006 som genomförde direktivet om uppköpserbjudande.

På hösten skickades utkastet till standarden 5.1 om regelbunden informationsskyldighet och utkastet till ändring av standarden 5.2b på remiss. Utkasten hänförde sig till ändringarna i värdepappersmarknadslagen på grund av ikraftsättandet av öppenhetsdirektivet. Standarderna avses träda i kraft i början av 2008.

Betalningstjänsterna blev tillståndspliktiga 2009

Kommissionen antog förslaget till direktiv om betaltjänster i december 2005. Europaparlamentet antog förslaget den 26 april 2007 att sändas till EU-

rådet för slutligt antagande. Medlemsländerna ska införliva direktivets bestämmelser i sin lagstiftning före den 1 november 2009.

Syftet med direktivet är att skapa enhetliga ramar för tillhandahållandet av betalningstjänster inom EU. Tillhandahållandet av betalningstjänster blir tillståndspliktigt. Direktivet innehåller bestämmelser även om informationsskyldighet och uppföranderegler för tillhandahållare av betalningstjänster.

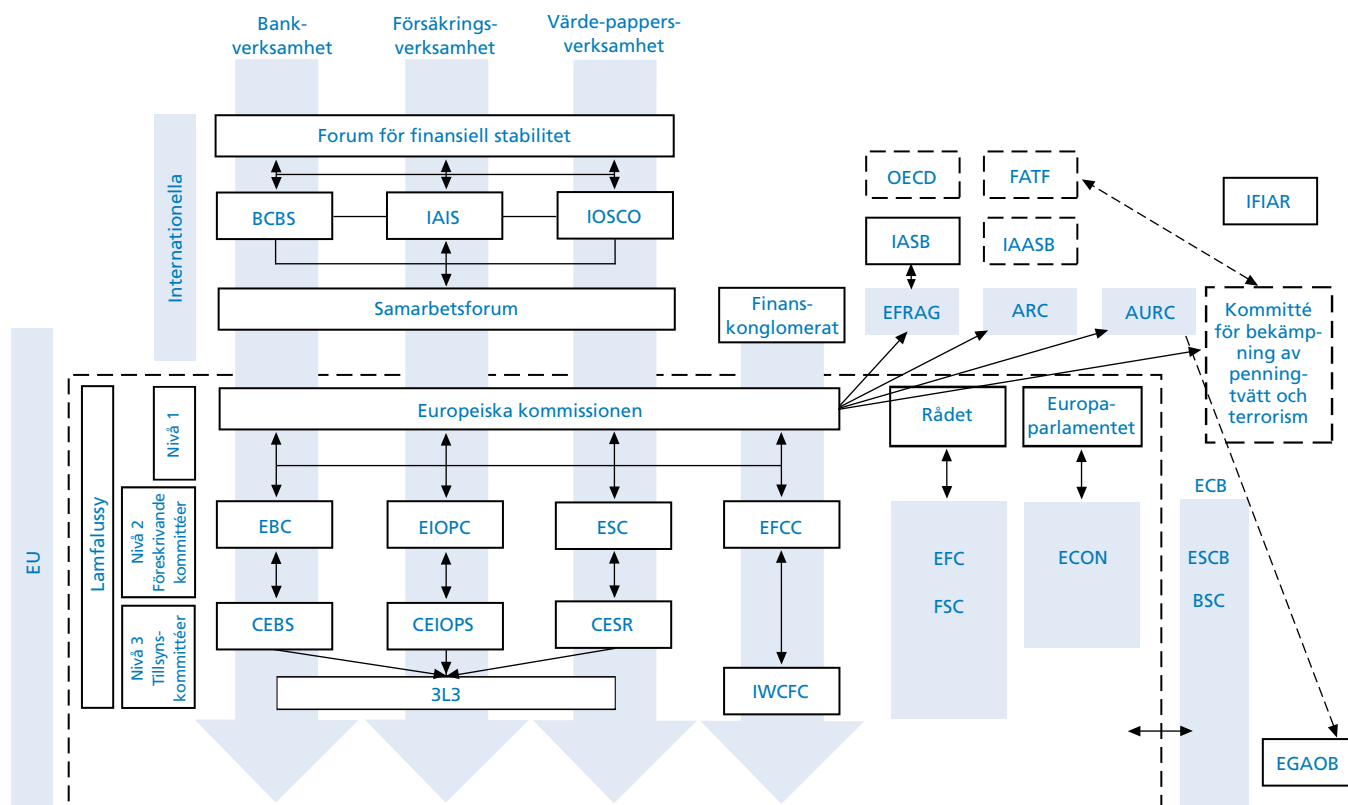
Genomförandet av direktivet i Finland har delats upp mellan justitieministeriet och finansministeriet. Justitieministeriets arbetsgrupp svarar för betalningstjänsteavtalen och avtalsvillkoren och det nationella genomförandet av bestämmelserna om tillhandahållandet av betalningstjänster, medan arbetsgruppen vid finansministeriet ansvarar för det nationella genomförandet av de näringsrättsliga förutsättningarna för tillhandahållandet av betalningstjänster och tillsynsbestämmelserna. FI är representerad i bägge arbetsgrupperna, som ska lämna sitt förslag före den 1 december 2008.

När direktivet genomförs får FI nya företag under sin tillsyn. Dit hör bl.a. betalningsförmedlare som nu är registrerade hos länsstyrelsen i Södra Finlands län och kortföretag.

För de företag som redan står under FI:s tillsyn, framför allt bankerna, innebär direktivet nya informationsskyldigheter i samband med tillhandahållandet av betalningstjänster.

Direktivet bildar den juridiska grunden för de europeiska bankernas, Europeiska centralbankens och Europeiska kommissionens projekt för att skapa ett gemensamt eurobetalningsområde (Single European Payment Area, SEPA).

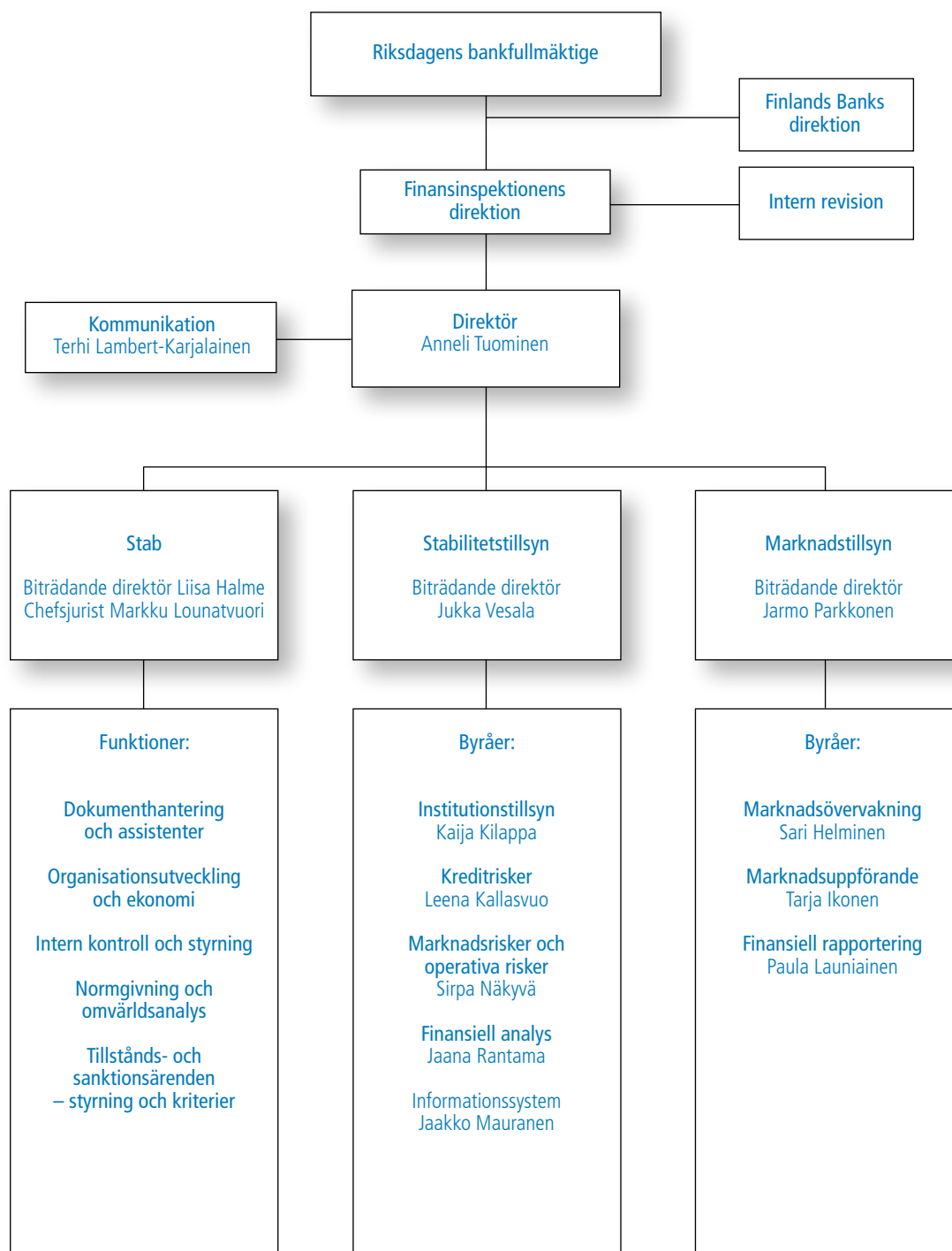
EU och internationella kommittéer

ARC	Accounting Regulatory Committee
AURC	Audit Regulatory Committee
BCBS	Basel Committee on Banking Supervision
BSC	Banking Supervision Committee
CEBS	Committee of European Banking Supervisors
CEIOPS	Committee of European Insurance and Occupational Pension Supervisors
CESR	Committee of European Securities Regulators
EBC	European Banking Committee
ECB	European Central Bank
ECON	Committee on Economic and Monetary Affairs
EFC	Economic and Financial Committee
EFCC	European Financial Conglomerates Committee
EFRAG	European Financial Reporting Advisory Group
EGAOB	European Group of Auditors' Oversight Bodies
EIOPC	European Insurance and Occupational Pension Committee
ESC	European Securities Committee
ESCB	European System of Central Banks
FATF	Financial Action Task Force of Money Laundering
FSC	Financial Services Committee
IAASB	International Auditing and Assurance Standards Board
IAIS	International Association of Insurance Supervisors
IASB	International Accounting Standards Board
IFIAR	International Forum of Independent Audit
IOSCO	International Organization of Securities Commission
IWCFC	Interim Working Committee on Financial Conglomerates
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development

Källa: Finansinspektionen.

Finansinspektionen 31.12.2007

Ledningsgruppen består av direktör Anneli Tuominen, biträdande direktörerna Jukka Vesala, Liisa Halme och Jarmo Parkkonen samt chefsjurist Markku Lounatvuori.

Finansinspektionens personal efter verksamhetsområde 2007

	2007	
	Antal anställda	I procent av totalantal anställda
Tillståndsprövning	6	4
Reglering och regelstyrning	10,1	7
Sanktioner och utredningar	1	1
Intern kontroll och styrning	2	1
Redovisningstillsyn	11,5	8
Finansiella rapporter och analyser	14	10
Marknadstillsyn	13,5	10
• Prospekt	5	4
• Informations- och flaggningskyldighet	3	2
• Tillsyn av börshandel och utredning av marknadsmissbruk	5	4
• Insiderregister	0,5	0
Inspektioner och tillsyn	44,9	32
• Stabilitetstillsyn	27	19
• Tillsyn av marknadsuppförande	11,4	8
• Finansmarknadens infrastruktur (betalnings- och informationssystem, handel, clearing, inlåningssystem, operatörer och deltagare)	6,5	5
Internationell verksamhet	4,3	3
Kommunikation	2,7	2
Kundupplysning	0,5	0
Dokumenthantering och assistenter	6	4
Informationssystem	9	6
Organisationsutveckling och ekonomi	3	2
Högsta ledning och sekreterare	12,5	9
Totalantal anställda	141	100

Källa: Finansinspektionen.

Antal anställda, kostnader och intäkter 2003–2007

	2007	2006	2005	2004	2003
Antal anställda vid slutet av året	141	137	138	138,5	138
Kostnader och intäkter, miljoner euro					
Verksamhetskostnader	16,2	17,2	15,8	15,6	15,0
Tillsynsavgifter	15,5	16,9	17,4	14,9	14,6
Åtgärdsavgifter	0,9	0,6	0,7	0,8	0,5

Källa: Finansinspektionen.

Tillsyns- och åtgärdsavgifter 2003–2007

Tillsynsavgifter, 1 000 euro

Statistiken från tidigare år är inte jämförbar med uppgifterna för 2005–2007, eftersom grunderna för tillsynsavgifterna ändrades genom lagen om tillsynsavgift till Finansinspektionen som trädde i kraft den 1 januari 2005.

Avgiftsskyldiga	2007	2006	2005	2004	2003
Kreditinstitut	9 991	11 016	11 482		
Värdepappersföretag	730	1 015	1 262		
Fondbolag	2 470	2 216	1 792		
Fondbörsen	549	536	591		
Värdepapperscentralen	182	215	252		
Emittenter	1 475	1 773	1 845		
Övriga	108	130	211		
SUMMA TILLSYNSAVGIFTER	15 504	16 901	17 435	14 857	14 564

Åtgärdsavgifter, 1 000 euro

Avgiftsskyldiga	2007	2006	2005	2004	2003
Kreditinstitut	288	88	15	45	24
Emittenter	187	207	374	422	285
Fondbolag	166	216	220	283	159
Värdepappersföretag	88	39	57	12	2
Övriga	182	42	3	1	2
SUMMA ÅTGÄRDSAVGIFTER	910	592	669	763	472

Avgifter totalt, 1 000 euro

Avgifter	2007	2006	2005	2004	2003
Tillsynsavgifter	15 504	16 901	17 435	14 857	14 564
Åtgärdsavgifter	910	592	669	763	472
SUMMA AVGIFTER	16 414	17 493	18 104	15 620	15 036

Källa: Finansinspektionen.

Finansinspektionens budget 2008 och verksamhetskostnader och intäkter 2006–2007, 1 000 euro

	Utfall 2006	Utfall 2007	Budget 2008
Kostnader			
Personalkostnader			
Löner	8 500	8 521	8 832
Övriga personalkostnader	2 456	2 444	2 596
Understödsavgift till pensionsfonden ¹	1 400		
<i>Summa personalkostnader</i>	<i>12 356</i>	<i>10 965</i>	<i>11 428</i>
Övriga kostnader			
Utbildning	183	177	240
Tjänsteresor	385	418	471
IT-kostnader	1 002	1 333	1 172
Översättningstjänster	282	274	250
Hyror och fastighetsunderhåll	1 262	1 286	1 322
Säkerhetstjänster	376	376	376
Övriga kostnader	1 341	1 339	1 674
<i>Summa övriga kostnader</i>	<i>4 831</i>	<i>5 203</i>	<i>5 505</i>
Avskrivningar			
Maskiner och inventarier	24	27	57
Datorprogram	17	17	188
Summa avskrivningar	41	44	245
SUMMA KOSTNADER	17 228	16 212	17 178
Intäkter			
Tillsynsavgifter	16 901	15 504	18 100
Åtgärdsavgifter	592	910	800
Övriga intäkter	1	5	0
<i>Överskott från föregående år²</i>	<i>2 292</i>	<i>2 559</i>	
SUMMA INTÄKTER	19 787	18 988	18 900

Lähde: Rahoitustarkastus.

¹ Genom Finlands Banks pensionsfond täcks pensionsåtagandet och finansieras pensionerna. Målet är att pensionsåtagandet 2012 skall vara täckt till 110 % genom successiv uppbyggnad av fonden. För att målet ska nås måste Finlands Bank betala en understödsavgift för 2007 till fonden. Avgiftens storlek och Finansinspektionens andel av den kommer att fastställas senare under våren.

² I den nya lagen om tillsynsavgift till Finansinspektionen (1294/2004) finns bestämmelser för sådana fall att intäkterna från tillsyns- och åtgärdsavgifter överstiger de budgeterade kostnaderna för Finansinspektionen. Om överskottet från ett år utgör mer än 5 % av den totala budgetsumman skall tillsynsavgifterna för följande år nedsättas med motsvarande belopp men så att hänsyn också tas till överskott och underskott från tidigare kalenderår. Likabehandling av tillsynsobjekten förutsätter att tillsynsavgiften för alla avgiftsskyldiga minskas med ett lika stort proportionellt belopp.

Förkortningar i verksamhetsberättelsen 2007

AKVA, system för rapportering av värdepapperstransaktioner
AIRB, Advanced Internal Ratings Based Approach, metod baserad på intern riskklassificering
AMA, Advanced Measurement Approach, internmätningmetod
APK, Finlands Värdepapperscentral Ab
BSC, Banking Supervision Committee, Europeiska centralbankssystemets (ECBS) banktillsynskommitté
CEBS, The Committee of European Banking Supervisors, Europeiska banktillsynskommittén
CESR, The Committee of European Securities Regulators, Europeiska värdepapperstillsynskommittén
CEIOPS, The Committee of European Insurance and Occupational Pensions Supervisors, Europeiska tillsynskommittén för försäkringar och tjänstepensioner
CESR-Fin, Operational group on Financial Reporting
CESR-Pol, Operational group for enforcement of Market Abuse
COREP, Common Reporting Framework, gemensamma riktlinjer för kapitaltäckningsrapportering
EECS, European Enforcers Coordination Sessions
EGCR, Expert Group on Capital Requirements
EGFI, Expert Group on Financial Information
ECB, Europeiska centralbanken
ECBS, Europeiska centralbankssystemet
FASB, Financial Accounting Standards Board
FATF, Financial Action Task Force on Money Laundering, arbetsgrupp för finansiella åtgärder mot penningtvätt
FK, Finansbranschens Centralförbund
FSAP, Financial Services Action Plan, EU:s handlingsplan för finansiella tjänster
FSC, Financial Services Committee
IASB, International Accounting Standards Board
ICAAP, Internal Capital Adequacy Assessment Process, intern kapitalutvärdering
IFRS, International Financial Reporting Standards, internationella redovisningsstandarder
IIMG, Inter-institutional Monitoring Group
IMEG, Investment Management Expert Group
IPO, Initial Public Offering, börsintroduktion
IRB, Internal Ratings Based Approach, metod baserad på intern riskklassificering
MiFID, Markets in Financial Instrument Directive, direktiv om marknader för finansiella instrument
PSD, Payment Services Directive, direktiv om betaltjänster
SEC, Securities and Exchange Commission, USA:s börstillsyn
SEPA, Single Euro Payments Area, gemensamt eurobetalningsområdet
SREP, Supervisory Review and Evaluation Process, samlad kapitalbedömning
TYVI, Tietovirrat Yrityksiltä Vranomaisille (informationsflöden från företag till myndigheter)
UCITS, undertaking for collective investments in transferable securities, fondföretag enligt direktivet om företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper
XBRL, eXtensible Business Reporting Language, XML-baserat rapporteringsspråk

Nordiska tillsynsmyndigheter

Finansinspektionen, Sverige
Kredittilsynet, Norge
Finanstilsynet, Danmark
Fjármálaeftirliti, Island

Verksamhetsberättelsen baseras på uppgifter som fanns tillgängliga den 15 januari 2008.
Vid hänvisningar till verksamhetsåret 2007 har året inte satts ut.

Redaktionsråd

Terhi Lambert-Karjalainen, ordförande

Liisa Koikkalainen

Juha Savela

Jari Virta

Minna Söderholm, sekreterare

Tryckeri: Edita Prima Ab, 2008.

Finansinspektionen
PB 159
00101 Helsingfors
Telefon 010-831 51
Fax 010-831 5328
www.finansinspektionen.fi
rahoitustarkastus@rahoitustarkastus.fi